

— Uždarius lietuviškas mokyklas, lietuvių vaikai verčiami, lankyti lenkiškas. Norėdami, kad jų vaikams bent tikybės pamokos būtų dėstomos lietuviškai, jie klabena įstaičių duris, bet kol kas veltui. Kažin ar išklausys Vilniaus ponai, kuratoriai ir arkivyskupas paskutinio Gerbių parapijos atstovų prašymo, nors pažadėjo.

— "Varpo" chorui vis dar neleidžiama išvykti gastrolių į Lietuvą.

— E. Galvanauskas ir kt. steigia b-vę "Nanas", kuri statys Kaune ir kitur mūrinius namus. Esama apie 500 valdininkų, kurie norėtų įsigyti nuosavus namus ar butus.

Blaivininkų Seimas

Cambridge, Mass. — Sekmadienį, spalio 16 d., 10:30 val. ryte, L. K. Blaivininkų organizacijos seimas prasidėjo iškilmingomis šv. mišiomis lietuvių parapijos bažnyčioje. Šv. mišias atnašavo kun. J. Plevokas. Pamokslą pasakė kun. K. Urbanavičius. Po šv. mišių pietus. Po pietų atstovai iš ivairių kolonijų susirinko į parapijos mokyklos svetainę svarstyti savo organizacijos reikalus.

Seima vesti išrinktas Stud. A. Skirius iš Marianopolio Kolegijos. "Darbininko" bendradarbis. Raštininkai pakviestas taip pat Marianopolio Kolegijos stud. Petrauskas. Visa prezidiuma sudarė veik visi studentai.

Seimas priėmė keletą svarbių rezoliucijų blaivybės reikalais.

L. K. Blaivininkų organizacijos vadu — pirmininku vėl išrinktas kun. P. Juškaitis. Cambridge lietuvių par. klebonas ir LDS Centro Valdybos narys, kuris nors ir labai norėjo išsitraukti, bet blaivininkai jo nenaleido.

Seime dalyvavo apie 30 atstovų. Blaivininkai sau organu ir šiais metais pasirinko laikraštį "Darbininkas".

Pažymėtina, kad seimas praėjo labai gražioje ir patalioje nuotakoje.

Šiomis dienomis, Holywoode tulas Martin Snyder, kaip sako jo buvusi "žmona". Ruth Etting, išbriovęs į jos namus ir šūviu mirtinai sužeidęs jos antrąjį "vyrą". Iš pavadžių galima spėti, kad abu žydėliai.

Stebėtis reikia, kad angli kalboje leidžiami dienraščiai šia žinia išsidėjo vienoje vietoje su stambiomis antraštelėmis. Tas parodo, kad neutraliajai spaudai svarbiausia sensacijos kriminalistika.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per
**DARBININKO
LAIVAKORCIŲ**

AGENTŪRA

GREITAI
PATARIMŲ
GERIAUSI
LAIVAI

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
TEL. SOUTH BOSTON 2680.

Naciai Žiauriai Puola Austrijos Katalikus

Vienna, Austrija, spalio 17 — Vokietijos diktatoriaus Hitlerio organas žiauriai puola katalikus visai nepasmerkdamas nacių už užuolimą J. E. Kardinolo Innitzer, išdaužymą Kardinolo rūmų langų ir sužeidimą paties Kardinolo. Tais puolimais naciai bando atitraukti pasaulio visuomenės akis nuo savo žiaurių ir barbariškų darbų. Naciai savo spaudoje kelia Vienos Katalikų Bažnyčios turtus viešumon, sakdami, kad Katalikų Bažnyčia turi "dideles turtus", kada daug žmonių skursta ir vargsta. Jie net gatvėse renka neva vargšams, bet tą daro tik todėl, kad klaidinti visuomenę. Ligšiol naciai nesirūpino vargšais. Dabar, kada naciai atliko barbarišką darbą ir užsitraukė sau kultūringo pasaulio pasmerkimą, tai ir vargšai parūpo.

Naciai užsimojo sunaikinti Katalikų Bažnyčią Austrijoje, bet sutiko stiprų pasipriešinimą. Katalikai, išėję iš šv. Stepono bažnyčios, kuri buvo perplodyta maldininkais, su ruošė demonstraciją prieš nacių. Tik policijai įsimačius, demonstrantai išsiskirstė.

Austrijoje yra 90 nušimtis katalikų. Taigi naciai ne taip lengvai galės juos pavergti.

Vyrų Aukomis Įvedami Garsiakalbiai

Gražiausioji Žemaičiuose Rietavo bažnyčia jau baigiama remontuoti. Bažnyčios garsiakalbiai įvedami tik vyrų aukomis. Rietavo par. klebonu dabar yra kan. Valaitis.

Vengrijai Nesiseka Derybos Su Čekoslovakija

Budapeštas, Vengrija, spalio 17 — Vengrijos valdžia, paskelbus mobilizaciją ir sudarius apie 200,000 kariuomenę, vis dar tikisi kaip nors susitaikinti su Čekoslovakija. Vengrija reikalauja, kad Čekoslovakija atiduotų jai tas žemes, kuriose gyveno 51 nušimtis vengrų 1910 metais. Bet Čekoslovakija nepriėmė Vengrijos reikalavimų.

Vokietijos diktatorius Hitleris dabar taip pat labai nori kištis į Vengrijos - Čekoslovakijos ginčą. Vengrijos valdžia studijuoja Anglijos, Vokietijos, Italijos, Prancūzijos atsakymus į notą, kuria ji prašė, kad Munchėje sutartį pasirašiusios valstybės priverstų Čekoslovakiją priimti jos reikalavimus.

Vokietijos diktatorius Hitleris pataria Vengrijos Čekoslovakijos ginčą paversti išsprendimi mišriai komisijai, būtent, Čekoslovakijos, Vengrijos, Lenkijos, Britanijos, Prancūzijos, Italijos diplomatams susirinkti Vokietijoje. Italija nori, kad minėtų valstybių atstovai susirinktų Italijoje. Kadangi didžiosios valstybės nesutaria, tai

Lietuvos Kariai Žygiuoja

LIETUVA PANAIKINO KARO STOVĮ

Kaunas, Lietuva, spalio 17 — Pereitą šeštadienį seimas priėmė valdžios įduotus du valstybės saugumo įstatymus, kurie panaikina per 12 metų tautininkų valdžios įvestą karą. Dabar pagal įstatymus Lietuvos vidaus reikalus ministeris ir Klaipėdos gubernatorius turės veiksmingą teisę, kokias turėjo karo vadai iki šiol.

Vidaus reikalų ministras ir Klaipėdos gubernatorius turės pilną teisę konfiskuoti spausdintą literatūrą, drausti susirinkimus ir demonstracijas, kurie ir kurios jų nuožiumi būtu orieš valstybiniai; galės bausti asmenis, kurie bus sugauti veikime prieš dabartinę vyriausybę. Vadinasi, mažai pasikeis režimas ir karo stovį panaikinus.

Čekoslovakijos Karo Teis- mas Teis Vengrus Teroristus

Prague, Čekoslovakija, spalio 17 — Čekoslovakijos valdžia atnaujino derybas dėl nustatymo rubežių su Vengrija. Tuo pačiu sykiu policija areštavo vengrus teroristus, kurie jėga norėjo atplėšti Čekoslovakijos kraštą ir prijungti prie Vengrijos. Teroristai atiduoti karo teismui. Spėjama, kad jie bus nubauti mirties bausme.

Pragos valdžia sako, kad Vengrijos teroristai pasinaudojo Lenkijos ir Vengrijos militarium įsikišimu. Bet terorizmas liko likviduotas ir vedamas tardymas.

Prancūzijos Respublikos Prezidentas Yra 1600 Vaikų Krikšto Tėvas

Prancūzų laikraštis "Paris Soir" praneša, kad Prancūzijos valstybės prezidentas Albertas Lebrunas yra 1600 vaikų krikšto tėvas. Tai atsitiko todėl, kad prancūzų valstybės prezidentas, pradėjęs eiti savo pareigas, pasižadėjo būti kiekvienam 16-jam tėvu vaikui krikšto tėvu. Tačiau tokių vaikų atsirado daugiau kaip 1500. Jie visi yra krikštijami Alberto arba Albertinos vardais. Be abejo, kad šiuo savo pasižadėjimu prancūzų valstybės prezidentas yra panorėjęs paskatinti prancūzų gimimų skaičių. Be to, pats prancūzų valstybės prezidentas Albertas Lebrunas labai myli vaikus.

ANGLAI ATSIŠAUKIA Į JUNG. VALSTYBES

Londonas, Anglija, spalio 17 — Winston Churchill, atsakydamas Vokietijos diktatoriui Hitleriui, atsišaukia į visas demokratines valstybes, neišskiriant nei Jung. Valstybių, kad sudraustų diktatorių. Churchill'o politikai pritaria ir Anthony Eden, buvęs

Anglijos užsienių reikalų sekretorius. Churchill pageidauja, kad susidarytų stiprus demokratinis frontas prieš moralį ir militarį diktatorių užuolimą. Šis Churchill išėjimas prieš nacius parodo, kad ir Anglijoje nepritaria Chamberlaino politikai.

Katalikai Pasiuntė Protesto Laišką

Manchester, N. H., spalio 17 — Vakar Maristų Brolių Federacijos seimas priėmė protesto rezoliuciją prieš Granville Hicks, kuris save persistato komunistų simpatizatorium. Hicks yra Harvardo universiteto inžinierius. Maristų Brolių Federacijos seimas reikalauja, kad Hicks atsistatydintų arba Harvardo universitetas jį pašalintų. Tą žygi Maristų seimas padarė, kad apsaugoti jaunimą nuo klaidingų ir pavojingų teorijų.

Italijos Kareiviai Jau Išvyksta Iš Ispanijos

Hendaye, Prancūzijos-Ispanijos rubežius, spalio 17 — Italija jau atsaukė apie 10,000 savo kareivių iš Ispanijos, kurią valdo gen. Franco. Tokiu Mussolinio žygiu patenkinta Anglija, kuri galimas daiktas užmegs artimesnius ryšius su Italija ir taip pat privažins karo teises gen. Franco valdžiai.

Karalius Aplankysias Baltuosius Rūmus

Londonas, Anglija, spalio 17 — Ateinančią vasarą į Canadą žada atvykti Anglijos karalius su savo žmona. Ta proga žada apsilankyti ir Jung. Valstybės — Baltuosius Rūmus (White House).

Lietuviai Salezietis Vyksta Į Indiją

Norwood, Mass., spalio 17 d. — Vakar šv. Jurgio par. bažnyčioje kun. Peredna, salezietis misijonierius, kuris neseniai buvo iššvėstas kunigu, ir pirmąsias iškilmingas šv. mišias atnašavo Cambridge lietuvių par. bažnyčioje, 8 val. ryte atnašavo šv. mišias. Kun. Peredna išvyksta į Indiją. Jis pats prašė LaSalletto Kongregacijos viršininko, kad jį paskirtų į misijas, kur labiausiai reikalingi misijonieriai, ir kur mažiausia yra pasiekęs Kristaus mokslas. Jis išvykdamas prašė žmonių, kad melstųsi už misijonierius.

Tūkstančiai Katalikų Eucharis- tiniame Kongrese

New Orleans, spalio 17 d. Miesto Parko Stadione — Jau sekmadienį tūkstančiai katalikų iš visos šalies suvažiuojo į Aštuntąjį Tautinį Katalikų Eucharistinį Kongresą. Kongresas prasidės pontifikalėmis šv. mišiomis antradienio rytą, spalio 18 d. Kongreso pradžioje dalyvauja 19 arkivyskupų, 84 vyskupai, 400 vakare įvyks šventoji voprelatų ir tūkstančiai kunų ir pasaulionių maldininkų. Yra įrengta 150 altorių.

J. E. Kardinolas Mundelein iš Chicago, šv. Tėvo įgaliotas atstovas formaliai atidarys Kongresą, įteikdamas savo kredencijalus Arkivyskupui Rummel St. Luos katedroje.

Kongrese dalyvauja ir vyriausybės atstovai. Postmasteris Farley, prez. Rooseveltto įgaliotinis pasakys kalbą.

Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI, per radio laimins Kongreso dalyvius. Visas miestas pasipuošęs Popiežiaus spalvomis ir vėliavomis.

Kongrese iškilmingos pamaldos ir sesijos vykska.

Priimti Nauji Įstatymai

Kaunas, spalio 11 dieną — Seimas priėmė prezidento rinkimo ir monetų įstatymų pakeitimus ir taip pat svarstė Aukštosios Karo mokyklos įstatymą. Ministrų Taryba priėmė nepaprastojo mėto įstatymo tautai bei valstybei saugoti pakeitimą. Šį įstatymą spalio 15 dieną svarstė Seimas.

VOKIETIJOS ŽYDAI NENORI IŠVYKTI IŠ LIETUVOS

Lietuvių Bylos Vilniuje

Vilniaus civ. teisme buvo pradėta nagrinėti byla dėl lietuvių ligoninės išnuomojimo dr. V. Legeikai, tos ligoninės direktoriui, be valdžios leidimo. Atsakomybėn buvo patraukti direktorius ir valdyba, bet teismas bylą atidėjo, nes reikiamu būdu valdybai nebuvo įteikti pakvietimai. Taip pat atidėta buv. Vydiškių (dabar Parudaminos) klebono, kun. F. Nevieros, byla už metrikų knygoje ne lenkiškai įrašytą pavardžių. Vilniaus apeliacinis teismas bylą atidėjo adv. Juknevičiui paprašius apklausti dar ekspertus iš Kūrijos.

Nacių Šnipai Prisipažino Teisme

New York, spalio 17 — Vienas nacių šnipas, G. G. Rumrich jau prisipažinęs šnipinėjęs Vokietijos nautai. Kartu su Rumrich buvo areštuoti ir dabar teisiamieji kiti du, būtent, vienas Rumrich liudysias prieš kitus du. Taipgi šiomis dienomis areštuota dar trys nacių šnipai, kurie būk nukniaukia slapstus dokumentus.

Vandalai Subiaurojo Mokyklą

Woburn, Mass. — Išdykėliai išrašė raudonomis raidėmis mokyklos duris viršuje šiuos žodžius: "City Jail", ir ant lango ištepė raudoną fašistų ženklą. Policija veda tyrinėjimą. Spėjama, kad tą vandaliską darbą atliko vaikai.

Lenkai Uždarė Lietuvių Sporto Šventę

Japonai Pasiekė Canton- Kowloon Geležinkelį

Hongkong, Kinija, spalio 17 — Japonai smarkiai puola miestą Canton, kiniečių svarbiausią miestą pietinėje dalyje. Praneša, kad japonai jau pasiekė Canton - Kowloon geležinkelį.

Vilnius, spalio mėn. 8 dieną, Lenkai uždarė dvi dienas vykusią Vilniaus Krašto lietuvių jaunimo sporto šventę, kurio dalyviai vyko net 130 kilometrų pėsti, dviračiais ir kitomis susisiekimo priemonėmis. Spalio 7 dieną vakare, lenkai išardė šventės vadovą Praną Žižmarą ir atėmė iš jo sporto užrašus.

GRABORJAI

S. Barasevičius Ir Sūnus
SENIAUSIAS ŠIOS VALSTYBĖS
LIETUVIŲ GRABORIUS ir
BALSAMUOTOJAS

DYKAI BANDYMAS NUO REUMATIZMO

DARBININKAS

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsienyje metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsienyje 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway,

South Boston, Mass.

Telephone SOUTH Boston 2680.

Kovoje Už Jaunimą Nugalės — Bažnyčia

Iš Ispanijos karo griuvėsių išaugo naujas gyvenimas — tai Katalikų Jaunimo organizacija "Juventud Catolica". Ji jau įskaito 25,000 jaunų kareivių ir 60,000 aspirantų — naujokų, jaunuolių nuo 15 iki 17 metų. Apie 40,000 katalikų jaunuolių dar yra radikalų — raudonųjų valdžioje. Jie, žinoma, negali stoti į gen. Franco armiją, nes yra labai saugojami ir net verčiami kovoti komunistų eilėse. Daug jų iššūdyta. Santandery buvo sušaudyta 237 katalikai jaunuoliai; Signenzo 40; Ovidoj 80; Toledo virš 100; Getafej tik du gyvi išliko; Ternelej tik vienas išsigelbėjo, gi Madride nužudyta 7 Jaunimo Draugijos pirmininkai ir virš 200 narių. Tai tik dalinai patikrinti skaitmenys. Viso nužudyta kur kas daugiau.

Nežiūrint tokio sunkaus gyvenimo ir kieto likimo, katalikiškos Ispanijos jaunimas, drąsiai pasiima pavojingas kovos pareigas ir aukštai kelia savo obalsį: "Dėl Dievo ir Ispanijos". Tam idealui jie pašvenčia sunkius karionės darbus ir pačią gyvastį. Religinis atgimimas jų tarpe eina dideliu uolumu, savo kilniu pasiryžimu jie užkrečia kitus. Katalikų jaunimas veda Ispaniją į šviesią ateitį.

Ir Mussolini su Hitleriu savo valstybių ateitį stato ant jaunimo. Stalinas daro tą patį, tik kitokia kryptimi. Diktatoriai, užveddami įvairias valstybių santvarkas eina skirtingomis kryptimis, bet naudoja tą patį metodą. Palaužti suaugusius žmones nevyksta. Sakoma: kaip ne mėgink, o vis neįsimeigsi seną šunį naujų triksų. Tad į senius diktatoriai numojo ranka ir laukia, kol jie išmirs. Jaunimas tai kas kita, jį palenksi kur norėsi. Ir diktatoriai puolasi suvalstybinti jaunimą, pavergiant jo kūną ir sielą. Su kūnu dar tiek to: tegu sau mankština. Bet su siela ne taip jau lengva. Čia ir tėvai turi šį tą pasakyti. Ne visi gi tėvai nepaiso apie savo vaikus. Yra ir tokių (didelė didžiūma), kuriems ne vis vien, ar jo vaikai bus komunistai, fašistai ar katalikai. Su tokiais tėvais diktatoriams daug bėdos. Juos varžo, tramdo, kalina, bet burnos neužčiaupia nei su trauko šeimyniškų ryšių tarp tėvų ir vaikų. Vaikai, rodos, jau užgrūdinti valstybinę bedievybę, kada pasiūgėja ir kiek subręsta, tuoj pradeda domėtis religijos klausimu, gal dėlto, kad tas dalykas valstybės draudžiamas, ir dalinai dėlto, kad žmogaus širdyje tikėjimo klausimas yra įgimtas. Prievarta jo neišraus.

Bet didžiausią vaidmenį čia suvaidina Katalikų Bažnyčia. Abejinga dėl valstybės tvarkymosi formos, ji tačiau labai rūpestinga dėl piliečių sąžinės laisvės. Kovoje dėl jaunimo auklėjimo Bažnyčia yra stipriausia kliūtis diktatorių užgaidoms. Todėl prieš ją nukreiptos smarkiausios jų pastangos. Kas nugalės? — dėl to klausimo mes katalikai ne valandėlei nesusimstome: nugalės Bažnyčia. Bet kiek žus nekaltų vaikelių iš moderniškujų Herodų rankų!

BIRUTĖ VAICIŪNAITĖ

Krikščionybės Keliai | Lietuva

Aisčiai gyveno prie Baltijos jūros, apsupti neįžengiamų šimtamečių girių, kurios juos skyrė nuo krikščioniško vakarų pasaulio. Mažai versdamies prekyba, jie retai susidurdavo su ano meto kultūringomis valstybėmis. Gyveno tarp girių, ežerų ir pelkių, savo atskiru gyvenimu, atsilikę nuo ano meto kultūros. Aisčiai visą laiką susidurdavo su gamta, tikėjo į ją. Šimtametės, neįžengiamos girios, audrų laužomi vaitojantys medžiai jiems atrodė paslaptingos būtybės. Tamsios girios, atrodė, buvo pilnos dvasių. Jų jėgos buvo persilpnos priešintis ir nugalėti gaivalingąsias gamtos jėgas, todėl jie visa, ko negalėjo nugalėti, pasiekti ar aiškintis protu, laikė dvasiomis arba dievais. Jie jautėsi esą labai menkučiai su auksine saule, būsūs atrodė žaibai ir perkūnai — visa tai buvo neprieinama jų protui, ir todėl juos garbino, meldėsi jiems. Tačiau aisčiai neturėjo nei vieno geriausio dievo, nei vyriausio vaidilos — krivio, kaip ir neturėjo vieno vyriausio valdovo. Gyvendami tokiose geografinėse sąlygose, kur jiems sunku buvo susisiekti, negalėjo gyventi vienybėje — neturėjo vieno valdovo. Aisčiai nebuvo stambeldžiai: jie neturėjo stabų ir negarbino jų. Gyvendami visą laiką apsupti gamtos, ne miestų, jie ir garbino ją, ne stabus. Vienas iš galingųjų aisčių dievų buvo rūstusis Perkūnas. Tačiau tai nebuvo vyriausias

dievas, kaip kieno klaidingai manoma. Saulė taip pat jie laikė dievybe. Be šių dar buvo daug ir įvairių dievų. Garbino ugnį, žalius, kuriuos net namuose laikydavo. Išties girios buvo laikomos šventomis — pašvęstos dievams. Jose vaidilutės ir vaidilos — kriviai degindavo šventąją ugnį. Aisčiai tikėjo į pomirtinį gyvenimą. Jie tikėjo, kad numiręs žmogus persikelia į geresnę šalį — dausas, kurioje jis gyvena be rūpesčių, vien medžiodamas ir puotaudamas. Bet, kad į dausas patektų, reikia ten ilgai keliauti, todėl jie mirusiajam įdėdavo valgių. Turtinguosius degindavo ant laužo drauge su numylėtu žirgu. Ne visi tuoj keliaudavo į dausas, blogieji eidavo į pragarą pas požemio dievą — Pykulį, o kiti klaidžiodavo po girias ar namus. Jie taip pat tikėjo, kad po mirties žmogaus dvasia gali pereiti ir į kitus gyvius, ir kad žmogaus visą gyvenimą nulemiančios laimės — likimo deivės.

PRŪSAI NUŽUDE

Toks aisčių kilnus tikėjimas atrodė buvo patogi dirva krikščionybei įsigalėti Pabaltij. Tačiau aisčiai vėlai teko su ja susidurti. Pirmieji aisčiai susidūrė su krikščionybe buvo latviai ir prūsai — rytinės ir pietinės aisčių giminės. Pirmasis, kurs bandė krikštyti prūsus buvo šv. Vaitiekus, atkeliavęs iš čekų. Tačiau jam nesisekė užsispyrusių aisčių pakrikštyti. Ruošdamasis iškelti, po nevykusių mėginimų, užėjo, nežinodamas, į šventą prūsų girią, į kurią nevalia buvo jokiam svetimsaliui įžengti, pernakvoti, ir ryte prūsai jį nužudė. Po kelių metų atkeliavo antrasis pasiryžėlis iš cistersų Olivos vienuolyno (Vokietijoje), brolis Kristijonas. Jam pavyko apkrikštyti keletą prūsų kilčių, tačiau pagonys prūsai žudėdavo ir užpuldinėdavo tikinčiuosius. Todėl brolis Kristijonas su Mozūrų kunigaikščiu, kuriam senai rūpėjo suvaldyti karingus prūsus, parsikvietė iš Palestinos vokiečių — kryžiuočių ordina. Jam dovanojo Niešavos pilį. Atkeliavęs ordinas greitai pavergė prūsus — dar 50 metų jie priešinosi visomis jėgomis. Ordinas platino krikščionybę prūsųose ne kryžiumi, bet kalaviju. Brolis Kristijonas, tada jau buvo pakeltas vyskupu, ir Mozūrų kunigaikštis, pirsikviesdami ordina, manė jį laikysią savo valdžios, tačiau įvyko priešingai. Ordinas pasidarė visiškai prūsų krašto valdovas, ir pagaliau, užėmė vyskupo Kristijono žemes, jam mirus. O Mozūrų kunigaikštis įsigijo naują pavojingą priešą savo žemėms. Prūsai buvo nukariauti ir pavergti vokiečių ordino, o krikščionybė buvo platinama jėga.

Rytinės aisčių giminės, latvius, krikščionybė pasiekė taip pat per vokiečius. Dauguvos upe vokiečiai nuo seno varė prekybą Gotlando saloj, Visby mieste, su rusais. (Visby buvo jų sandėliai). Upės pakraščiuose įsikūrė vokiečių kolonistų, su jais drauge atkeliavo ir misijonieriai, kurie stengėsi apkrikštyti latvius. Žymesnieji krikščionybės apaštalai buvo Meinhardas ir Albertas. Jiems pasisekė apkrikštyti nemažą latvių, tačiau pagonys naujai apkrikštytuosius žudėdavo, todėl 1201 m. vysk. Albertas pastatė Rygos pilį, o 1202 m. įkūrė Livonijos-kalavijuočių ordina krikščionims ginti. Ir čia ilgainiui ordinas pasidarė tikrasis šeimnininkas. Pradžioje ordinas turėjo atiduoti 2/3 visų užkariautųjų žemių Rygos arkivyskupui, tačiau vėliau, tapus arkivyskupu vienu iš ordino narių, visa atiteko ordinui.

DU NAUJI PAVOJINGI PRIEŠAI

Tokių būdų vieni lietuviai iš visų aisčių dar buvo pagonys. (Jotvingiai žuvo nukariauti lenkų ir rusų). O iš aisčių giminių, gyvenusių pietuose ir rytuose, atsirado du nauji pavojingi priešai — Livonijos ir vokiečių ordina, kurie ištisus šimtmečius teriojo lietuvių kraštus, žudė ir grobė nelaisvę žmones. Lietuvių kraštas buvo apsuptas iš visų pusių priešų, bet dar nebuvo suvienytas. Todėl Mindaugas, matydamas gresiantį kraštui pavojų ir supraddamas vieningumo reikala, jėga suvienijo lietuvių tautą, kuri 1236 m. ties Sauliais sutriuškino Livonijos ordino galybę, ir jis buvo priverstas 1237 m. susijungti su vokiečių ordinu.

Visa Europa jau buvo apsikrikštijusi, tik vieni lietuviai dar ne. Pirmasis priėmė krikštą lietuvių karalius Mindaugas 1251 m., norėdamas gauti pagalbos iš ordino, apsigynimui nuo priešų, už tai turėjo atiduoti žemaičių kraštą iki Dubysos upės. Su Mindaugu apsikrikštijo ir nemaža dvariškių, tačiau krikščionybė neprigijo. Lietuviai liko, kaip ir buvo, pagonys. Mindaugui mirus, visi vėl grįžo į pagonybę. Popiežius, ordino prašomas, skelbė kryžiaus žygius į Lietuvą, kurie sutraukė daugybę gynėjų — pagalbos ordinui. Nelengva buvo kariuoti ordinui su narsiais ir atkakliais lietuviais, nors ir vakarai rėmė juos, nors plaukė plaukė pagalba iš Europos tautų. Visų senosios Lietuvos valdovų tikslas buvo — išvyti ordina iš savo žemių; tačiau kartais ir pagoniškosios Lietuvos valdovai pakeldavo savo vardą pasaulio akyse, gindami krikščionių reikalus. Pvz., Vytenis gynė Rygos arkivyskupo reikalus prieš ordina. Žadėjo jam pagalbą. Vytautas ties Vorkslą kovojo už krikščionis prieš totorius.

NE KRIKŠČIONYBĖ, BET ŽEMIŲ GROBIMAS

Ordinas skelbė pasauliui norįs apkrikštyti pagonis lietuvius, tačiau jo tikslas buvo ne krikščionybė, bet žemių grobimas. Lietuviai būty priėmė daug ankščiau krikščionybę, jei ne grūbioniškieji ordino tikslai. Jie matė, kad, priimdami ordino siūlomą krikščionybę, neteksia laisvės, turėsią vergauti atėjūnams vokiečiams. Todėl lietuviai visomis jėgomis kratėsi vokiečių jungo, drauge ir krikščionybės. Jau Gediminas norėjo parodyti ordino veidmainiškumą ir neteisę — jo tikrąjį veidą — kovų užkulisus. Jis rašė laiškus popiežiumi, pažymėdamas, jog jis ir lietuvių tauta senai būtų apsikrikštiję, jei ne vokiečių ordino noras užgrobti Lietu-

Lietuvoje Trūksta Gydytojų

Kai Rusijoje įsigalėjo revoliucija bei bolševizmas ir ten pasidarė nepakenciamos gyvenimo sąlygos, visi lietuviai ir iš Lietuvos kilę kitataučiai gydytojai sugrįžo į Lietuvą. Sugrįžo net tie, kurie Lietuvą jau buvo visai pamiršę ir negalvojo kada nors grįžti. Be to, per keliolika metų Lietuvos universitetas išmokslino šimtus jaunų gydytojų akušerių, daktarų. Deja, kaip senieji, taip ir jaunieji gydytojai stengiasi apsigyventi didesniuose miestuose, o mažųjų miestelių bei sodžių vengė. Tiesa, mažesniuose miesteliuose, be pašalpų gydytojams buvo sunkoka gyventi.

Jau buvo pradėta kalbėti apie gydytojų perteklių, nes miestuose jų tikrai buvo gana daug ir ne visi turėjo pakankamai darbo. Bet dabar staiga paaiškėjo, kad Lietuvai dar gydytojų trūksta.

Nuo šių metų vyriausybė pradėjo vykdyti didelį planą — sodžiaus gyventojus aprūpinti prieinama medicinos pagalba. Pagal tą planą, kiekviename valsčiuje turi būti įsteigtas sveikatos punktas. Kiekviename punkte turi būti gydytojas, akušerė ir gaislingoji seselė. Jiems parūšpos bei atlyginimus mo-

ka vyriausybė per apskričių savivaldybes. Savivaldybės duoda sveikatos punktams butus.

Sveikatos punktų gydytojai ir akušerės beturčiams teikia pagalbą nemokamai, o kitiems valstiečių gyventojams už nedidelį valdžios nustatytą atlyginimą. Pradžioje metų išleisus sveikatos punktų steigimo įstatymą, tuojau buvo pradėta tokius punktus steigti. Iki šiol du trečdaliai valsčių jau turi sveikatos punktus. Valsčių gyventojai labai patenkinti, kad jie randa arti medicinos pagalbą ir už prieinamą atlyginimą. Žmonės pradėjo plačiau naudotis gydytojų ir akušerių patarnavimais. Deja, likusiuose valsčiuose punktų steigimas susitrukdė, nes nerandama gydytojų ir akušerių. Savivaldybės per laikraščius ir kitais būdais ieško sveikatos punktams medicinos darbuotojų, bet nelengvai jų suranda. Miestuose gydytojų skaičius sumažėjo, bet čia jų dar vis gana daug.

Vytauto Didžiojo Universitetas šiemet jau priėmė daugiau studentų į medicinos fakultetą, nes tenka rūpintis gydytojų, akušerių ir dantistų trūkumo pašalinimu. Tsb.

vių žemes. Algirdo ir Kęstučio laikais taip pat buvo mėginta lietuvius krikštyti, tačiau jie pastatė sąlygą, kad sutiksia tik tada, jei vokiečių ordinas išsikraustys iš užgrobtųjų lietuvių žemių ir nepulsias lietuvių kraštų. Bet ordinas nesutiko. Čia aiškiai parodė, kad jam rūpi žemės, ne krikščionybė. Vėliau ir Vytautas Konstancos susirinkime iškėlė ordino daromas neteisę, kur pažymėjo, jog lietuviai senai būtų apsikrikštiję, jei ordinas nebūtų užpuldinęs jų žemių.

KRIKŠTO ĮVEDIMAS

Krikščionybę Lietuvoje įvedė ne vokiečių ordinas, bet Jogaila su Vytautu, lenkų padedami. Jogaila, gaudamas lenkų sostą, Krėvės aktu 1385 m., be kitų pasižadėjimų, turėjo pasižadėti apkrikštyti Lietuvą. Todėl 1387 m. atvykęs į Vilnių, pats su Vytautu ir lenkų dviasikiais ėmėsi krikštijimo darbo. Jogaila su Vytautu aiškino žmonėms tikėjimo tiesas, versdami iš sakomų kunigų lenkiškų pamokslų, lietuviškai. Buvo duodama, kaip krikšto dovana, vilnoniai marškiniai, todėl daugumas liaudies ėjo ir vien dėl marškinių krikštytis. Krikštijo būriais, todėl žmonėms nebuvo aiškinamos kaip reikiant tikėjimo tiesos. Apsikrikštijusiems bajorams buvo suteikta daug teisių. Dėl šių paminėtų ir daugelio nepaminėtų priežasčių negalėjo krikščionybė kaip reikiant prigyti. Daugelis apsikrikštiję liko pagonys. Pirmieji kunigai buvo lenkai, nemokėję lietuviškai, todėl negalėjo žmonės jų suprasti. Po Horodlės akto 1413 m. buvo apkrikštyti ir žemaičiai. Varniuose — Medininkuose buvo įsteigta pirmoji žemaičių vyskupija. Tokiu būdu, pagaliau, buvo apkrikštyta visa Lietuva. Tačiau dar ilgai, ir po krikšto, lietuviai buvo pagonys, tik 1563 m., po Liublino unijos, atvykus jėzuitams į Lietuvą, krikščionybė pradėjo sąmoningai, tikrai plėstis. Jėzuitai parūpino lietuviškai mokančių kunigų, kurie išaiškintų žmonėms tikėjimo tiesas. Ir nuo tada katalikybė giliai įsišaknijo lietuvių širdyse.

SU KRIKŠČIONYBE PAKILO IR KULTŪRA

Algirdo laikais, užkariavus didžiulius Rusijos plotus, buvo nemaža stačiatikių, o vėliau XVI šm. pradžioje pradėjo plisti protestantizmas ir kalvinizmas iš vakarų. Tačiau stačiatikybė neprigijo; stačiatikiais liko tik rusai, o reformacija, po smarkaus jėzuitų veikimo, taip pat susilpnėjo ir išnyko. Tik kai kur pavieniai asmenys liko protestantai ar kalvinistai. Lietuvoje niekad nebuvo varžoma jokia tikyba (tik Aleksandro laikais buvo šiek tiek pradėta persekioti žydai), bet pirmoji buvo skaitoma katalikų. Katalikai visada turėjo daugiausia teisių.

Drauge su krikščionybe Lietuvoje pakilo ir kultūra. Bažnyčia rūpinosi masių švietimu (ypač vysk. Valančiaus laikais) ir masių morale, nes tik ta tauta stipri, kurios aukšta moralė. Pirmosios mokyklos buvo prie bažnyčių — parapijinės. Jėzuitai įkūrė 1579 m. Vilniaus Akademiją, kuri vėliau virto Universitetu (1803 m.) Tai buvo didelis lietuvių tautos kultūros židinys. Nors mažutė mūsų tauta, tačiau ji pajėgė atsispirti prieš ištisus amžius ją varginusius vokiečių ordina, ir krikščionybę priėmė be jo pagalbos. Rusų priespaudos laikais Bažnyčia buvo ir tautiško atsparumo židinys. Giliai įsišaknijusi krikščionybė lietuvių širdyje padarė jį atsparų, atkaklų visiems vargams. "Ateitis" Tsb.

Lietuvos Futbolininkai Pralaimėjo Suomijai 1:3

Suomija yra tiesiog į šiaurę nuo Lietuvos, už Latvijos ir Estijos. Suomija uolų, miškų ir ežerų kraštas. Žiauri ir šykšti gamta per amžius suomių užgrūdino, ir jie labai nepalankiose sąlygose susidarė sau kultūringo, gražaus gyvenimo sąlygas. Suomiai jau prieškariniais laikais domėjosi lietuvių tautos likimu. Kai kurie suomių profesorai tyrinėjo lietuvių kalbą ir jų senovę. Lietuviai karo tremtiniai karu metu rado malonią prieglaudą Suomijoje. Lietuvos veikėjai su suomių veikėjais jau prieškariniais laikais turėjo geras suomykius ir tarpusavy bendradarbiavo.

Po karo tie santykiai plėtėsi, nors didokas atstumas sudaro gana stambią kliūtį. Lietuvos sportininkai futbolininkai pirmą kartą su suomių futbolininkais susitiko Helsinky 1933 metais. Deja šis susitikimas buvo lietuviams skaudi pamoka, nes jie suomiams pralaimėjo net 2:9. Antrosios futbolo rungtynės įvyko Kaune, ir čia lietuviai turėjo gražią pergalę 0:1 Lietuvos naudai. Po šių rungtynių dėl kai kurių nesupratimų sportiniai santykiai su suomių buvo nutrūkė. Šiemet tie santykiai buvo atnaujinti, ir rugsėjo mėn. 18 dieną Helsinky vėl įvyko tarpvalstybinės Lietuvos-Suomijos futbolo rungtynės.

Šios rungtynės Lietuvoje sukėlė gyvą susidomėjimą. Tačiau ir spaudoje ir pasikalbėjimuose buvo reikiama nuomonė, kad lietuviams bus sunki kova, nes suomių laikomi labai gerais sportininkais, o Lietuvos futbolininkai pastaraisiais metais nepadarė reikiamos pažangos. Tačiau suomių sporto žinovai lietuvių vertina gana gerai. Suomijos kamuolio žaidimų komiteto pirmininkas Tornivuori pareiškė:

— Pas mus vyrauja nuomonė, kad lietuvių yra lengva nugalėti. Dabartinę Lietuvos valstybinę komandą negalima lyginti su ta, kuri prieš penkis metus buvo atvykusi Suomijon "pamokai" gauti. Dabar Taline Estija nugalėję Lietuvą, bet jau sekanciose rungtynėse Latvija, netikėtai susidūrė su žymiai stipresniu priešu. Lietuva turėjo savo rankose visą rungtynių iniciatyvą, vėsudama žaidimą rezultatu 1:0 dar net 3 minutes prieš rungtynių pabaigą.

Lietuviai žaidžia techniškai greitai ir kietą žaidimą, per dideliu teoretiskumu jie negadina to, kas futbolui labai svarbu: uolumas ir nugalėjimo siekimas. Tuo dažnai nugalima technikai ir stipresnį priešu. Aš turiu pastebėti, jog jei mūsų žaidėjai nebus tiek uolūs ir darbštūs, kaip kad daugelį kartų buvo, tat mus gali ištikti liūdnas netikėtumas.

Deja, nežiūrint suomių gerų atsiliepimų apie lietuvių futbolininkus šie suomiams trečias tarpvalstybines rungtynes pralaimėjo 1:3 Suomijos naudai. Tsb.

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO
VALDYBA

Kun. P. Juškaitis — Pirmininkas; P. Mankus — I Vice-Pirmininkas; M. Piktalytė — II Vice-Pirmininkas; V. J. Blavackas — Raštininkas, 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrienė — Izdavininkė, 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; A. Zaveckas ir P. Mažiukaitė — Izdo Globėjai.

JAU LAIKAS

Kiek tėvų šioje šalyje, nevisi gali didžiulis ir džiaugtis, kad jų sūnus ar dukrė neverta svaiginamųjų gėrimų ar tai būtų namie ar svetur. Nevisi tėvai yra susirūpinę jų sūnaus arba dukters alkoholio gėrimu. Jiems tai arba visai nerūpi arba jie to nežino, arba visai nepaiso. Yra tokių tėvų, kurie savo vaikams neva geri, nes duoda jiems laisvę visame. Vaikai to tik ir labiausia pageidauja. Tokių tėvų vaikai ir randasi pasinėję keblumuose anksčiau ar vėliau.

Šiandien jaunuoliai, belankydami "high school", sau pamano, kad jie jau iš tikrųjų suaugę ir gali elgtis panašiai. Šioje valstybėje yra uždrausta parduoti jaunimui svaiginamųjų gėrimų. Massachusetts valstybės alkoholio pardavinėjimui komisija yra nusistčiusi, kad jaunuoliai nesulaukė 21 metų negali lankyti smuklių, arba gražiau pavadinus, alaus tavernų arba kitų vietų, kur vien alkoholis parduodamas. Uždrausta tokiems jaunuoliams ir jaunuolėms parduoti alaus, vyno, arba kitokių svaiginamųjų gėrimų. Smuklėse arba tavernuose negali dirbti jaunuoliai nesulaukė 21 metų. Jaunuoliai, "high school" metų, pradedą lankyti alkoholio salonus. Vienas arba viena paklauso vieno arba vienos ir užėina saliuosna. Ir tokiu žingsniu prasideda tokiems jaunuoliams keliai į ligonines, sanatorijas, ir negeistinus verksmus ir širdgėlas. Ačiū Dievui, kad nors toks yra suvaržymas kas link alkoholio pardavinėjimo jaunuoliams. Yra geistina, kad alkoholis visai nerūpėtų jaunimui.

Šeštadienio vakarą, šioje šalyje, žiūrėk, jaunimas traukia į smukles, į šokių vietas arba kitokias pasilinksminimo vietas. Reta toji pasilinksminimo vieta, kur alkoholis vienoje ar kitoje formoje nebūtų parduodamas. Jis parduodamas ir šokių vietose, ir judamųjų paveikslų teatruose, prieš "beano" žaidimus ir neišvardinsi visų vietų. Žinoma, ne visi jaunuoliai yra alkoholio sekėjai. Galima, sakyti, kur jaunuoliai ir jaunuolės nueis, prieš juos visuomet stovi alkoholis. Tik stipresnės valios asmenys pasilieka pergaltėjais. Vėliai šeštadienio vakarą, žiūrėk, jau laikas traukti namo, bet tik stiprakojai eina namo. O tie, kuriems kojos jau atsisakė tarnauti, ir protas bejėgis veikti normaliai, vietoje eiti namo, jie dar svajoja apie kitas užėigas — alkoholio vietas. Tuo metu, taksai (taxi) vairuotojai nespėja visų vežioti. Žiūrėk, autobuse važiuoja grupė jaunuolių, pasigerusių, bjauriai kalbančių, užgaudinėjančių kitus pasąžierius, nežinančių ką darą. Taipgi, tuo metu dažnai girdėti kaip miesto gatvėse sirenos ūžia, ir policijos automobiliai važiuoja surinkti "pavargėlius" ir "nelaiminguosius" ir nugabenti juos į saugią vietą, kur jų niekas nevargins, ir kur jų

vargšės kojos atsilsės ant kietos lentos, ir protas gal galėsias vėl laipsniškai pradėti veikti normaliai.

Jeigu jaunimas bus saugojamas nuo alkoholio ir jo pasekėjų, bus ir jiems patiems sveikiau ir laimingiau, jų tėvams, širdis plaks lengviau, ir šalis turės ko laukti ir spėti.

Saliai ir žmonijai reikia aiškaus proto, ne atbukusio jaunimo, reikia stiprios valios jaunimo, ne alkoholio.

Greitai atskiriamas jaunuoelis nealkoholikas ir jaunuolis alkoholikas. Ir tas pat su jaunuolėmis. Kieno akys šviesesnės, aiškesnės, kieno veidas sveikesnis ir neaptrauktas, kieno balsas skambesnis? Kieno gyvenimas gražesnis ir sektesnis?

Dažnai jaunimas tarp savęs giriiasi, kad vakar ar užvakar buvo pasigėręs, tartum tai būtų dorybė. Kas-kas, bet tie, kurie neverta alkoholio turi džiaugtis ir didžiulis savo dorybė.

Jaunimas turi būti saugojamas nuo alkoholio.

Neseniai vienoje valstybinėje institucijoje 9 asmenys išsigėrė vadinamojo medžio (wood) alkoholio ir 4 mirė. Rasta, kad jie nusiūnė kur nors minėto alkoholio ir gal nežinojo, kad tame butelyje yra gyvybės užgesintojas. Ant butelio buvo aiški antspauda: nuodinga gerti. Pasirinkta — ir kas kaltas.

Turbūt alkoholio garbintojai tampa tokiais jo vergais, kad ne gali be jo apsieiti — nežiūrint kokios pasekos telauktų. J. Buja.

JAUNIMO DARŽELIS
Liudvikas Pabėgėlis

(Iš Vokiečių kalbos liuosai vertė V. S.)

(Tęsinys)

KETVIRTAS SKYRIUS

UKININKAI SODŽIUJE

Atradimas prancūziško vaiko tuoju buvo žinomas visame sodžiuje ir sukėlė didelį nusistebėjimą. Per dieną atėdavo daug vaikų ir motinų pasižiūrėtų mažo prancūziuko. Vakara susirinkdavo ūkininkai po didelę liepą, kuri augo vidury sodžiaus, netoli nuo bažnyčios. Nes jie mėgo, po dienos darbų, čia susirinkę ant suolų pasėdėti ir draugiškai šnekučiuojant pypkes parūkyti. Šį kartą visa šneka buvo apie Liudviką. Tuoju atėjo viršaitis ir atsisėdo tarp jų. Lauros pamatęs, kad atėjo viršaitis, paėmęs Liudviką ir jis ten nuėjo. Čia Lauros papasakojo, kaip vaiką miške rado ir tarė: "Aš jums pranešu apie tai, nes vaiką aš laikysiu, iki motina jį atsiims. Kaimynai gyvė Laurą už jo krikščionišką meilę. Bet kaip kurie manė, kad neišmintinga yra svetimas vaikas priimti, nes savų užtektinai turis. Vienas ūkininkas, Kral'is, nelabai geras žmogus, bet ypatingai Laurą neapkenčias, tvirtino, kad prancūziukas būtinai reikia prašalinti iš sodžiaus. "Tik pagalvokit kaimynai!" salė jis, "pabėgėliai yra prancūzų kariuomenės priešai. Prancūzų kareiviai kiekvieną valandą gali užėiti ir labai smarkiai nubausiti, kad jų priešų vaiką sodžiuje laikome. Jie gali mūsų sodžių apipiešti, arba net uždegti".

"O maloningas dangau", sušuko jis, nuduodamas išsigandusiu ir vaitojančiu balsu, "man rodo, kad aš jau matau mūsų visą sodžių ugnį!" — "Ponas Viršaiti", tęsė toliau žvaizduodamas į Laurą, "aš patariu šį vaiką tuoju išsiųsti už rybos, o Laurui, kad vaiką laikė ir labai lengvai ant viso sodžiaus nelaimę užtrauktų galėję, pinigine bausmė uždegti". Kaikurie ūkininkai išsigaudę gresiančios nelaimės jam pritarė; bet kiti, ku-

LIETUVIŲ KALBOS
GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS,

parašyta
Kun. Dr. Jono Starkaus,
Marianopolio Kolegijos
profesoriaus.

Irišta, 208 puslapių kainuoja \$1.— Gaunama pas leidėją-autorių Marianopolio Kolegijoje, Thompson, Conn. ir "Darbininko" knygyne.

Amerikos besimokančiam jaunimui jau senai truko tinkamos jų dvasiai, jų mokymosi sistemat, lietuvių kalbos gramatikos. Kun. dr. J. Starkus, beprofesoriaudamas, bemokydamas Amerikoj gimusių jaunimą lietuvių kalbos ir literatūros, pastebėjo šį trūkumą ir savo kruopščiu darbu paruošė šią gramatiką. Ji išsiskiria iš kitų gramatikų tuo, kad joje raidės ir dvibalsės paaiškinamos, kaip turi būti ištašomos, net duoda panašius taurimus anglų kalboje. Be to, yra labai naudinga, kad ši gramatika kitiuota, yra parodyta ant kurio skiemens turi būti dedamas akcentas. Kirtis lietuvių kalboje įvairiuose linksniuose ir asmenys keičiasi, tas gražiai parodyta naujojo gramatikos.

Autorius mokojo gana trumpai ir aiškiai paliesti ne tik visą gramatikos dalis: fonetiką, morfologiją ir sintaksę, bet dar davė ir svarbiausias rašybos taisykles, dėsnius. Gale knygos pridėtas kirčiavimo tekstas iš kurio kiekvienas galėtų matyti, koks yra įvairus lietuvių kalbos kirčiavimas ir koks gražus žodžių meliodingumas.

Reikia pastebėti, kad šia gramatika gali naudotis ne tik kolegijos ir aukštesniosios mokyklos, bet ji tinka jau ir pradžios mokyklų (grammar school) vyresniesiems skyriams. Taip pat ji gali naudotis kiekvienas tautietis, noris pamokti grynus, gramatinės savo gimtosios kalbos.

A. Skirius.

Iš Klaipėdos pranešama, kad ryšium su ateinančiais seimelio rinkimais, ir Klaipėdą rengiasi atvykti Vokietijoje gyveną Lietuvos piliečiai vokiečiai. Jie nori dalyvauti seimelio rinkimuose.

rie daugiau proto ir žmoniškumo turėjo, priešinosi. Pasikėlė ginčas ir visi pradėjo garsiai šnekti. Viso sodžiaus žmonės seni ir jauni, moterys ir vaikai subėgo žiūrėti kas atsitiko. Kuomet pradėjo ginčytis atėjo kunigas ir truputį paklausęs ramiai tarė: "Mieli vaikučiai! jūs nerymaujate patys nežinote ko. Joks pavojus, kaip kaip kuriems rodos, mūsų sodžiui negresia. Prancūzų kareiviai yra narsūs, bet ir kilnūs. Jokiu būdu jūsų nebus užtai, kad jūs šį nekaltą vaiką, kuris pilietišku nesutikimu nesupranta, savo sodžiuje laikote. Priešingai, jie bus labai patenkinti ir užganėdinti, kad jūs šį vargšą, apleistą vaiką jų tautai prigulinti, gerai aprūpinote. Jeigu kurie už tai pyktų, visą kaltę ant manęs suverskit. Pasakykit, kad jums patariau vaiką į sodžių priimti. Aš mokėsiu jiems pasiaiškinti. Aš laikaus priežodžio: Daryk teisingai ir nieko nebijo". Liudvikas buvo labai nuliūdęs ir apsišarojęs, kad dėlei jo tiek ginčų kilo. Kunigas paėmė Liudviką už rankos, pastatė susiginėjusių vidury ir tarė: "Žiūrėkit, mūsų Dieviškasis Išganytojas kadaise tarp savo mokinių pastatė tok. kūdikį ir pasakė: Kas tokio kūdikio pasigailės, manęs pasigailės! Jis perspėdamas savo mokinius kalbėjo jiems toliau: "Saugokitės, kad nei vieno kūdikio nepaniekintumėt, nes aš sakau jums, jų angelai visuomet žiūri į veidą mano Tėvo, Kurs yra danguje. Jūsų Tėvas, Kurs yra danguje trokšta, kad nei vienas nekaltas kūdikis nepažūtų. Taip mus mokino Dieviškasis Išganytojas. Taigi mylimieji! Šis vargšas kūdikis tikrai buvo pražuvęs, bet gerasis Lauros jį rado ir į savo namus priėmė. Argi jūs jam užginsite jį laikyti? Argi jūs tą kūdikį išmesite, kad klaidžiotų pasauly, kaip paklydęs eriušas. Argi jūs norėtumėte užrūstinti Dievo angelus, kurie mažus kūdikius taip myli. Argi nenusidėtumėt mūsų Dieviškajam Išganytojui, Kuris gailestingą darbą kūdikiui padarytą sau priskiria. Jūs aiškiai pasipriešintumėt Dangiskajam Tėvui, Kuris nori, kad nekalti vaikeliai nebūtų apleisti! Ne, gerbiameji, jūs tikrai taip nepadarysite, nes užsitrauktumėt ant savęs bausmę. Bet jei jūs visi taip pasielgsite su šiuo vaikiu, kaip gailestingasis Lauros, tai jūs ir jūsų vaikus Dievas palaimins. Prisiminkime dabar, kol čia esame susirinkę, kiek jūsų sūnų yra iššauktų ant karo ir koks pavojus jiems grėsia nuo kulkų ir kardu. Gal nevienas iš jų, toli nuo savo tėvelių, brolių ir sesučių, po atviru dangumi ant kietos žemės guli sužeistas, krauju apspylęs ir dejodamas pagelbos šaukia — Dievas nusiųs gailestingus žmones, kurie jų pasigailės. Tikėkite manimi, jums per jūsų pačių vaikus bus atlyginta visa, ką jūs šitam svetimam, apleistam kūdikiui padarysite". Motinos, seserys ir žmonos jaunų karių pradėjo verkti; visų akys pasruvo ašaromis. Visi prižadėjo gerbiama kunigo paraginimus išpildyti. Gyrė gailestingąjį Laurą ir koliojo žiaurųjį Kralį, kad bereikalingą baimę sukėlė ir tik neprivėdė prie kvailumo ir nuodėmės. Liudvikas dėkingai bučiavo kunigui ranką, kad jį taip užstojo, o kunigas maloniai užprašė Liudviką ateiti ant rytojaus pas save.

PENKTAS SKYRIUS

GERBTINAS KUNIGAS

Ant rytojaus Liudvikas rūpestingai rengėsi aplankyti gerbiamaį kunigą. Rūbus švariai išdulkino. Paprašė, savo globėjos, kad sušukuotų dailiai ilgus, švelnius plaukus. Pasiėmė, pasiprašęs mažojo Karaliuko šiaudinį brilių, nes be brilio nepritinka eiti į svečius. Seimininkė sakė, kad prastas, šiaudinis brilius netiks prie gražių rūbų. Bet Liudvikas tvirtino, kad labai gerai tiks; nes būsią sulig naujausio papročio. Apsirengęs nuėjo į kleboniją. Atėjęs pabarškino kambario duris ir įėjęs mandagiai nusilenkė, paskui sakė atėjęs gerbiamaį kunigą aplankyti ir už prielankumą, kurį jam vakar vakarą parodė, dar kartą padėkoti. Kunigas, gerbiamas senukas ir vaikus mylis, liepė sėsti ant kėdės šalia savęs ir paklausė: "Mielas Liudvikėli, ar tu mok iskaityti?" "Taip", tarė Liudvikas, — "O kas tave išmokino?" — "Motina", atsakė Liudvikas, "aš kito mokytojo neturėjau".

Kunigas suprato, kad jis ir tikybės dalykų gerai išmokintas, delto davė ketletą klausimų. Liudvikas viską atsakė rimtai ir širdingai. Ypatingai persiėmęs kalbėjo apie Dievo gerumą link žmonių, apie apveizdą, kuri visa, net nelaimės žmonių naudai pakreipia, apie pasitikėjimą Dievu ir malda ir apie geresnį gyvenimą a name pasauly, danguje, į kurį mes visi nueisime, jei gyvensime taip, kaip Dievas per savo mylimiausį Sūnų prisakė. Kunigas tuomi džiaugėsi ir tarė: "Tavo motina tave to mokslo išmokino, kuriame ji pati rasdavo suraminimą nelaimėse, kuriame tikrai yra visa mūsų paguoda, viltis ir suraminimas. Tu turi labai dievotą, gerą motiną, mielas Liudvikėli!"

"O, ji yra taip gera, taip gera", sakė apsišarojęs Liudvikas, "ir aš ją taip myliu, kad negaliu apsaityti! Ji ištikro dievota. Ji kiekvieną rytą ir vakarą meldavosi su manimi, ypatingai už tėvelį, kad atsisrėtų ir kad vėl į tėvynę galėtume grįžti! — Ak, geroji motina buvo dažnai nuliūdusi, kad mes iš tėvynės likom išvaryti ir dėlei karų negalim pas tėvelį nukeliauti. Žmonės nežinojo, kad ji taip dažnai esti nuliūdusi. Jeigu ją kas aplankydavo, tai būdavo linksma ir nesiskusdavo. Bet būdama viena savo kambary dažnai ašarotomis akimis į dangų pažvelgdavo ir graudžiai dejodavo!"

"Dabar", tarė kunigas, "jos dievoto, o tavo nekaltas maldavimas Dievas išklauso!"

"Ir aš tikiu", sakė Liudvikas, "tik nežinau kas čia dabar yra! Anuomet miške, kaip tik pasimeldžiau, tuoju Dievas atsiuntė Laurą. O dabar jau trečia diena kaip meldžiuos, kad gerasis Dievas mane pas motiną sugrąžintų, tačiau atrodo, kad jis nei domės nekreipia į mano maldą. Delko Liš manęs taip ilgai neišklauso ir mano malda dingsta. Jeigu aš būčiau Jo vietoj, tuoju visų žmonių išklausčiau ir visą suteikčiau, kas tik ko prašytų". "Tu padarytumei didelę klaidą, mielas Liudvikėli!" tarė kunigas. "Dievas, kaip visai žinas, žino kas žmonėms reikalinga. Jis trokšta žmonių vien tik gero. Bet sulig savo išminties Jis nevisuomet greit išklauso, arba tuo pačiu būdu pagelbsti, kuriuo mes norime. Žmonių norai dažnai esti kvaili; dažnai, kas mums geriausia atrodo, išėitų mūsų ne-naudai. Tačiau dievota malda nelieka be pasekmės. Dievas dažnai pagelbsti vėliau ir netokiuo būdu kokiuo mes norime, bet dažnai dar geresniu. Dievas tavimi dabar pasirūpino ir pas gerus žmones atvedė; tavo gerąją motiną irgi suramins laike šių skausmų ir aš manau, kad tuoj išauš ta diena, kurią Jis tave vėl į motinos rankas sugrąžins".

"O mylimiausioji, mylimiausioji motin", sušuko Liudvikas ir sudėjo abi rankutes ant krūtinės; "aš negaliu apsaityti, kaip aš ją myliu, kaip man skaudu, kad savo neklausymu jos kančias, kurių taip daug turėjo, dar padidinau. Ji visuomet manimi rūpinsis ir verks". Taip kalbėdamas vargšas vaikas apsiypylė ašaromis.

"Dabar, mielas Liudvikai, nusiramink, neverk. Verkimas ir aimanavimas nieko nepadės... Jei nori motinai gera padaryti, melskis už ją. Būk geras, dievotas, uoliai mokinkis, tai jai džiaugsmą padarysi. Aš kasdien tave po dvi valandas pamokinsiu. Taip gerai prancūziškai skaitai, tai reikia ir rašyti išmokyti; vokiškai taipgi moki šnekti, aš išmokyti ir skaityti. Aš tave pamokinsiu visa, kas del tavęs bus naudinga. Tavo globėjai noriai su tuomi sutiks. Pasveikink juos nuo manęs ir atėik rytoj vėl tą pačią valandą — ir neverk daugiau mielas Liudvikai! Dievas viską prie gero pakreips, motinos ir tavo skausmus į linksmybę pavėrs".

Liudvikas noriai lankė pamokas ir tas laikas jam buvo maloniausias. Jis buvo labai žingeidus, visados klausinėdavo ir tas duodavo progą naudingiems ir pamokantiems pasikalbėjimams. Jis turėjo labai jautrią širdį; gražūs pamokinimai jį sujudindavo ir išsidirbo jame pagarba ir dėkingumas gerbiama mokytoji. Liudvikas labai norėjo išreikšti jam savo dėkingumą. Iš vakaro prieš kunigo varduves Liudvikas paprašė savo globėjos vieno gražio. Ji paklausė, ką jis veiksias su vienu grašiu. "Aš norėčiau", tarė Liudvikas, "gerbiamao kunigo varduveis dovaną nupirkti!" "Brangus Liudvikėli", tarė globėja, "kagi tu už grašį kunigui nupirksi? O vieno gražio turbūt kunigui neduosi?" Liudvikas tarė: "Vienas grašis duoti labai nepritiktų. Bet aš kunigui ką nors nupirksiu, kad ištikro jis labai džiaugsis. Gerbiamas kunigas labai myli gėles. Jo sodne yra labai daug rožių ir jos jam labai patinka. Bet vietoj žiedų dar tebėra spurgeliai. Mūsų sodnely irgi dar nežydi. Taip pat ir viso sodžiaus sodnuose dar nežydi. Aš visur apžiūrėjau. O malūninko palangėj auga rožė ir labai gražiai žydi. Malūninko berniuko prašiau vienos rožės, bet jis veltui neduoda, už vieną rožės žiedą prašo grašio". Seimininkė juokdamosi si tarė: "Labai gerai, kad kunigą taip gerbi ir rūpiniesi jį apdovantoti. Su džiaugsmu aš tau duosiu grašį".

Liudvikas gavęs grašį greit nubėgo į malūną ir paprašė berniuko parduoti rožę. Malūninkas užgirdęs tarė: "Nebūk tu kvailas, už rožę mokėsi pinigus. Palauk pora savaitių, visur bus pilna rožių. Daug žmonių taip kvailai, kaip tu, elgiasi; brangiai moka už ankstybesnius vaisius ir daržoves, kurios vėliau esti daug pigesnės ir sveikesnės. Užlauk; laikas pagamins rožių". Liudvikas nuliūdęs sakė ne sau perkąs rožes, bet varduvių dieną norįs gerbiama kunigui dovanoti. Tas malūninkui labai patiko. "Tai kas kita?" tarė jis, "tai labai girtinas tavo pasielgimas. Turėk sau tą grašį. Aš tau duosiu ne vieną, bet visą puokštę rožių. Savo gerajam kunigui nieko nesigailėčiau". Kas dabar galėjo jaustis laimingesniu už Liudviką! Jis ėjo namo su rožių puokšte, kaip karžygis laimėjęs kovą. Parėjęs namo dailiai apsirengė, kaip tik išmanė, skubiai nuėjo klebonijon ir padavęs kunigui rožes tarė:

"Kad jums Dievas linksma gyvenimą duotų. Ir šios žemės kelią rožėmis nuklotų". Kunigas susijaudinęs tarė: "Kar tu gavai tokių gražių rožių, mielas Liudvikai?" Liudvikui pasakojant, kaip jis gavo rožių ir kiek pastangų padėjo, kad gerbiama kunigui malonumą padarius, kunigo akyse sužibo džiaugsmo ašaros. "Tepalaimina tave Dievas, gerasis Liudvikai", tarė kunigas; "dabar tu esi lygus nepažydušų rožių spurgeliui; visuomet būk dievotas ir geras, tai tu dar gražiau pražydėsi, negu šios pilnavidurės rožės".

Kuomet atėjo Liudviko varduves, dovanojo jam kunigas mažutę, prancūzišką maldaknygę aptaisyta raudonu sapionu ir aukso raidėmis, ir parašė: "Jaunystė ir gražumas, kaip gėlės peržydi; bet kas Dievo valią pildo amžinai pasilieka".

Liudvikas taja knyguote neapsakomai buvo patenkintas. Jis sakė, kad pasąjly jam esanti maloniausia dovana. Taipgi jam buvo ir naudingiausia dovana, nes knyguotėje buvo daug gražių maldų, kurias jis dievotai skaitė rytais ir vakarais, namiese ir bažnyčioj.

Pabaiga

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

MONTREAL, CANADA

MONTREALIEČIAI MINEJO VILNIAUS GEDULO DIENĄ

Per aštuonioliką metų viso pasaulio lietuviai kas metą mini 1920 m. spalio 9-ją dieną... Tą dieną veidmainiškas lenkas išplėšė Lietuvį Tautos širdį Vilnių. Ir nuo tos dienos paliko kiekvieno lietuvio širdyje amžinai neužmirštą skausmą, kuris kasmet šaukia lietuvį prie didesnio pasiryžimo ir vieningumo, kol bus sugrąžintas mūsų Tautos miestas Vilnius... Šauksmas vidujinis, jo nereikia išgirsti nuo lūpų į ausis... Gana pažvelgus į tikro lietuvio veidą, pažinai, kad jo krūtinėje plaka širdis... Ne tik Spalių 9-je dienoje, bet kas dieną per aštuonioliką metų... Nes Vilnius, ne tik tėvynėje Lietuvoje gyvenančio lietuvio širdis, bet kiekvieno, kur jis negyventų.

Mums užjūrių lietuviams, šiandieną dar liudniau teko prisiminti Spalių 9-ją dieną, nes lenkas nepasitenkino materialiai nukriaudęs visą Lietuvį Tautą, išplėsdamas Vilnių, bet dar kartą panaudojo savo ginklo jėgą, šių metų kovo mėnesį, kad galėtų ir moraliai užslopinti, uždraudžiant ir kalbėti apie Vilnių...

VVS skyrius, glaudžiai bendradarbiaudamas su Šv. Kazimiero parapija ir jos klebonu kun. J. J. Bobinu, šiais metais tinkamai paminėjo Spalių 9-ją dieną. Vakarų įvyko Šv. Kazimiero parapijos šventinėje. Turėjom keletą svečių iš Amerikos: "Darbininko" red. poną A. Kneizį iš Bostono, Mass., Kunigą Petrauską iš Brockton, Mass., poną A. Peldžį, "Darbininko" adm. ir poną Vyt. Širvydą iš Rouzes Point, N. Y. Šie mums malonūs svečiai pasakė keletą nuosirdžių prakalbų, kas suteikė susirinkusiems puikią nuotaiką. Be to, parapijos Choras buvo puikiai pasiruošęs, sudainavo sekančias dainas: Lietuvos Himną, "Malda už žuvusius dėl Liet. Nepriklausomybės", "Ei Pasauli...", "I Vilnių Tiltaitis", "Kur Sapnų grožybės", ir "Laisva Lietuva". Taipgi, jaunų mergaičių choras sudainavo: "Plaukia Nemunėlis" ir "Pelė-

da". Panelės Ivaškevičiūtės: Ramutė padeklamavo porą eilučių: "Už Vilnių" ir "Aš ilgiuos Tėvynės", o jos sesutė Irena: "Aš Lietuvos Vilkas". Tapo išnešta protesto rezoliucija ir vienbalsiai priimta prieš Lenkiją dėl lietuvių persekiojimų.

Vakaro vedėjui atsiklausus apie aukų rinkimą Vilniaus reikalams, salę suksambėjo karštas rankų plojimas. Ir neapsivilta. Surinkta \$15.00. Stambesnis sumas aukavo šie asmenys: parap. kleb. kun. J. Bobinas \$2, o po \$1 aukavo M. Mašnickas, Vyt. Širvydas, kun. J. Petrauskas, M. Aukštaitė, A. Peldžius ir A. Sakalas; po 50c. — P. Bandžienė, Alf. Pundžius, J. Kuprevičius, J. Pazniokaitis, J. Leckevičius, Būtinai, A. Kirkas ir P. Jasutis. VVS skyrius nuoširdžiai dėkoja visiems.

Taipgi ta proga Lietuvos Gynimo Komiteto pirmininkas P. Jasutis perskaitė du padėkos laiškus: Lietuvos Generalinio Konsulo, pono Budrio, kur buvo praieitą balandžio mėn. surinkta \$113.28 ir pasiūsta į Lietuvos Ginklų Fondą ir ant- rą, Krašto Apsaugos ministerijos padėkos laišką viso Montrealio lietuviams už jų geras širdis, kada Lietuva buvo sunkioje valandoje.

VVS skyriaus vardu tauriu, mūsų gerbiameis amerikiečiams ir mūsų gerbiameis klebonui nuoširdžių ačių, nes be šių asmenų paminėjimas Spalių 9-tos būtų gal ir neįvykęs. Nuosirdžiai dėkoju ir parap. Choriui.

Svarbus Atsišaukimas I LRKSA Kuopas

Chicago, Ill. — Nauja LRKSA 117 Mergaičių kuopa lapkr. 5 d. puošniam Windermere viešbutyje, 1614 East 56th St. rengia gražų susipažinimo vakarą su šokiais. Labai svarbu, kad ir kiekviena LRKSA kuopa Chicagoje kuoskaitlingiausia minėtame vakare dalyvautų, o ypatingai kuopų valdybos.

Bereikalo mes kalbėsime apie lietuvių jaunimą ir jo auklėjimą religinėje ir tautinėje dvasioje, jei augesime LRKSA nariai nesistengs su jaunimu veikti. Padėkime jaunimui organizuoti ir pratinkime jį prie susivienijimo.

Susiorganizavus naujai panelių kuopai, yra gera proga joms padėti. Padėkite tai kuopai surengti sekmingiausį vakarą. Dalyvaujant susipažinimo vakarą, lapkr. 5 d. paremsite naują kuopą ir lietuvaite pagerbsite.

Nuo savęs nuoširdžiai prašau LRKSA narių įsigyti Susipažinimo vakaro tikiety iš anksto. Pirkite juos pas kuopos nars: O. Berneckaitė, 6547 S. Washtenaw Ave., E. English, 5709 S. Mozart St., L. Eurekaite, 6837 S. Campbell Ave., Helen B. Kedzewick, 6919 S. Campbell Ave., S. Lukošiuė, 7011 S. Artesian Ave., Sophia A. Malin, 2241 W. 23rd Pl., K. Mikšis, 2241 W. 23rd Pl., M. Pilot,

JACK SHARKEY

"DARBININKO" METINIS

BALIUS

Elks Ballroom

8 Magazine Street,

Cambridge, Mass.

Šeštadienį, Spalių - Oct. 29, 1938

Baliuje dalyvaus JACK SHARKEY ir buv. Gubernatorius JAMES M. CURLEY

JACK SHARKEY, buvęs pasaul. bokso čempionas pasakys 10 minučių kalbą, o JAMES M. CURLEY 15 m.

Baliuje Bus Duodama Dovana

Elektrikinė Siuvamoji Mašina VERTES \$100.00

Gros AL STEVENS' ORKESTRA

Dalyvaus Stepono Dariaus Posto BENAS

ŠOKIAI 7:30 IKI 12 VAL.

Bus skanių valgių ir gėrimų.

Ižanga 45c.

Visus Nuosirdžiai Kviečia RENGĖJAI

P. S. JACK SHARKEY dalyvaus "Darbininko" metiniame Baliuje Broniaus Petrusevičiaus, International Cafe savininko pastangomis.

5828 S. California Ave., A. Poška, 2222 W. 23rd Pl., M. Sucilla, 741 W. 123rd St. H. ir F. Yuss, 7118 S. Washtenaw Ave., M. Zekas, 6904 S. Talman Ave., J. Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave., arba Gim. Pan. Švč. parapijos klebonijoje, 6812 S. Washtenaw Ave.

leiva Lukošiuė, LRKSA 117 Kp. "Feminine Fancies" Pirm.

Gerb. Chorų Vedėjų Žiniai

Siuntinėjant užkvietimus dalyvauti Pasaulinėje Paradoje Lietuvių Dienos Dainos Programoje, buvo pažymėta, kad užsiregistruojantiems chorams tuojais bus išsiuntinėtos gaidos numatytų dainų programoje. Šiuomi pranešame, kad ne dėl Dainų Programo Komiteto kaltės iki šiol gaidos nepagautos ir anksčiau gruodžio mėnesio, jokių būdu nebus galima gaidų siuntimui prirengti. Gauname daug laiškų su prašymu siūti gaidas, kad neatsakinėti kiekvienam skyriui, pranešame per spaudą. Todėl, užsiregistruojanti chorų dalyvauti programoje gerb. Chorų Vedėjų šiuomi prašome, kad statant savo darbų planus tolimesnei veiklai, malonėtumėte taip sutvarkyti, kad kaip tik bus gautos gaidos, kad tuojais būtų galima pradėti studijuoti dainas. Pavasaris nebetoliausia, reikės pradėti chorų vizitaciją, kad būtų galimybės nors kiek su choralais iki to laiko pasiręngti.

J. Brundza, L. D. D. R. K. Sek.

"Darbininko" Metinio Baliaus Komisija Smarkiai Darbuojasi

Rugsėjo 26 d. išrinktoji "Darbininko" metinio baliaus komisijos smarkiai darbuojasi, kad metinis balius, kuris įvyks Spalių Oct. 29 d., 8 Magazine St., Cambridge, Mass. tikrai būtų sekmingas, nes jame dalyvaus buv. gubernatorius James M. Curley, Jack Sharkey ir kiti įžymūs svečiai. Kaip girdėti jaunimo ir suaugusiųjų žada atvykti iš įvairių miestų, kaip tai: Brocktono, Norwoodo, So. Bostono, Brighton, Hudsono, Athol, Greenfieldo, Nashua, Lawrence ir kitų.

PREZIDIUMAS —

Garbės Pirm. — Kun. P. Juškaitis
Pirmininkas — A. F. Kneizys,
I Vice-Pirm. — V. Savickas,
II Vice-Pirm. — O. Siaurienė,
Sekretorius — J. Kumpa.

KVIETIMO KOMISIJA —

Jack Sharkey
Ona Ivaškiene.
Felicija Grendelytė,
J. Čizauskas,
Antanas Peldžius,

PROPOGANDOS KOMISIJA —

Alekas Ivaška,
Pranas Razvadauskas.

SPAUDOS KOMISIJA —

Stasys Griganavičius,
Antanas Peldžius,
Antanas Zavetskis.

PRIEMIMO KOMISIJA —

Julė Jakavonytė,
J. Puodelienė,
M. Venčius,
V. L. Palionis,
p. Smilgienė,
B. Žilienė,
F. Grendelytė,
M. Tuleikytė,
Stella Valatkevičienė,

ŠOKIŲ KOMISIJA —

Inž. Jonas Jasionis,
St. Griganavičius,
O. Tuleikytė.

BIZNIO KOMISIJA —

H. Plekavičius,
B. Žilienė,
p. Rodaitis,
p. Smilgis.

DOVANŲ KOMISIJA —

E. Marksiene,
V. Savickas,
A. Peldžius,
Valerija Javarauskaitė.

TIKIETŲ KOMISIJA —

A. Peldžius,
V. Valatka,
M. Tuleikytė,
A. Janušonis,
J. Juška,
A. Sanda,
V. Remeika,
A. Zaletskas,
Pr. Tuleikis,
J. Dilis,
p. Gaillūnienė,
p. Grigaliūnas,
K. Neuronis,
A. Pinelis,
V. Kališius,
K. Rusteika,
J. Korsukas,
J. Siauris,
A. Janušonienė,
P. Juškieienė,
B. Čūnienė,
D. Januškevičienė,
A. Gaputis,
P. Bukata,
J. Jeskevičius.

DETROIT, MICH.

Spalių 11 d., 8:30 val. vakare Šv. Jurgio par. mokyklos svetainėje, Moterų Sąjungos 54 kuopa turėjo naujų narių pagerbimo va-

ščiausias laiko vienybėje ir stiprybėje.

O. Jurgutis,
54 Kp. Korespondentė.

MOTERIMS

Yra naudinga moterims žinoti, kad Detroit News auditorijoje penktadieniais po pietų moterys sueina siūti arba kitokius rankdarbius dirbti, vad. Miss Crumb — dykai. Per porą valandų moterys turi progą susipažinti su kitomis.

Detroit Times: antradieniais 1 val. po pietų turi valgių gaminimui pamokas jų auditorijoje, vad. Prudence Penny. Užsimokėjus dešimts centų, duoda kortą, su kuria gali moteris lankyti jų pamokas ir teatrus dykai per ištisus metus. Daug svarbių dalykų galima išmokti.

Detroit Free Press — vadovybėje Ruth Alden, pradėjo suknių (dress) siuvimo vajų. Moterys turi progą į šį kontestą įsirašyti.

Suknelės siuvamos biednoms mergaitėms nuo keturių iki devynių metų amžiaus. Detroit Free Press skiria nemažai dovanų pinigais už gražiausią ir geriausią pasiūtą suknelę. Galima siūti iš vartotų ar naujų medžiagų. Čia yra gera proga moterims arba organizacijoms užsidirbti kiek pinigų ir kartu pagelbėti biednoms mergaitėms. Šis vajus baigsis gruodžio 1, 1938.

O. Yurgutis,
54 Kp. Koresp.

Spalių 9 d. Uršulė Rakauskienė su sūnais — Ambraziejū, Petru ir marčia Ona buvo nuvažiavę į Sandusky, Ohio, pamatyti sūnaus magiko, Vinco vaidinant State Theatre. Vincas, pasižadines Will Rock, jau keletą savaitė Thurstone rodo štukas Ohios valstybėje, ir neužilgo važiuos į Kentucky, Indiana, Illinois ir kitas valstybes. Manoma, kad apie ateinančią pavasarį rodydys Michigan valstybėje. Brolis Jonas yra jo pagalbininku. Kiek girdėt, tai Rakauskams gražiai sekasi.

Rožė Stankienė, narė 54 kp. M. S., gavo Michigan State Fair garbės kaspiną už jos gražiai pasiūtą kaldrą.

Uršulė Rakauskienė, taip pat M. S. 54 kp. narė, turėjo kaldrą parodoj Convention Hall, spalio 8, 9 ir 10 d., kur Detroit News turėjo virš 2,000 kaldrų, atsistų iš visų Jung. valstybių. Malonu, kad ir mūsų moterys turi galimybės ir noro parodyt savo darbus, ir tuo parodo gražius pavyzdžius.

O. Yurgutis,
M. S. 54 kp. koresp.

LDS Kuopų Atstovų Dėmesiu!

LDS Naujosios Anglijos Apskričio kuopų atstovams šiūmi pranešame, kad Apskričio suvažiavimas, kuris turi įvykti spalio 23 d. Haverhill, Mass., įvyks ne 80 River St., kaip pirmiau buvo skelbta, bet Ūkesu Gedimino kiubo salėje, 324 River St., Haverhill, Mass.

Perkelta iš priežasties, kad potvynis užliejo salę, todėl perkelta į vietą, kuri potvynio liko nepaliesta.

J. Kumpa,
LDS N. A. Apskr. Pirm.

HERBLAX

Šie vaistai yra padaryti iš žolių. Gydytojai pataria juos naudoti kaip vaikams, taip ir suaugusiems nuo vidurių užkietėjimo.

Wellington & Co. Inc.
Laboratory at Norwood, Mass.

Edw. V. Warabow (WRUBLAUSKAS)

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

1156 Washington St., NORWOOD, MASS. Tel. Norwood 1503

Brockton Office: 24 Field St. Tel. Brockton 2005

NAUJAS KONGRESAS

Ką Amerikos žmonės munitų ar tarifų ant nekurams ateinančiuose rinkimuose? Ar jie vis stovs už dabartinius vadus ar kreips dėmesį į opoziciją, kuri kaltina juos už dabartinį ekonomišką padėjimą?

Kokią rolę loš nauja organizuojama trečia partija, kurios vadu yra gubernatorius La Follette iš Wisconsin? Kaip pasirodys mažesnės politiškos partijos?

Tie klausimai dabar suka galvas Jung. Valstybių politiškių vedėjų. Tuos klausimus atsakys Amerikos balsuotojai lapkričio mėnesio pirmą antradienį. Naujas Atstovų Būtas bus išrinktas — jo atstovai renkami dviem metams.

Senatoriai renkami šešiams metams. Laikas trečios dalies Senato išsibailgia kas du metai, ir todėl ateinantį rudenį bus išrinkti 32 senatoriai.

Rinkimo pasekmės nustatys tautišką nusistatymą sekantiems dviem metams. 1940 m. naujas prezidentas, kaip ir naujas Kongresas, bus renkami ir valdžios pamatinės problemos vėl stovės prieš balsuotojus.

Išrinkimas naujo Kongreso yra svarbus daiktas, lygiai kaip išrinkimas Vyriausio Vado.

Kongresas yra galinga įstatymdavystė federalės valdžios. Nors pasitaiko, kad energiškas prezidentas pagalbsta nustatyti tautišką įstatymdavystę savo rekomendacijomis, bet tas tik galima, kada abiejų būtų didžiulia jį remia. Net ir kada didžiulia atstovauja vieną politišką partiją, kuri išrinko prezidentą, jie gali nepriimti kaikiurių žingsnių, kuriuos prezidentas remia. Tas įvyko paskutiniame Kongrese, kada jis atsisakė padidinti Aukščiausiojo Teismo teisėjų skaičių ir senuosius konservatyvius teisėjus pakeisti jaunais progresyvais. Ką žmonės ir kada Kongresas nepriėmė perorganizavimo sumanymą, kurį prezidentas rekomendavo.

Kokios yra Kongreso priedermės?

Jas aiškiai nustato Jung. Valstybių Konstitucija.

Kongresas turi galę — Visu pirmiausia, uždėti ir rinkti taksus. Reikalingi pinigai užmokėjimui valdžios išlaidų; surinkti ir užlaikyti kariuomenę; ir laivyną; vesti socialės apdraudos programą ir viešus darbus; užmokėti karievių pensijas; sukelti dvejomis taksų rūšimis;

ar tarifų ant nekurų tavorų, atgabentų į šalį iš svetimų šalių, ir pajamų taksais, kurie uždėti asmenims, kurie uždirba paskirtą sumą pinigų.

Kongresas paskiria metinę sumą federalės valdžios išlaidoms. Pinigų iš Izdo negali paimti be Kongreso autorizavimo.

Kongresas gali skolinti pinigus Jung. Valstybių kreditan.

Turi teisę tvarkyti prekybą netik su svetimomis šalimis, bet ir tarpe valstybių.

Turi teisę nustatyti kiek iš kurios valstybės žmonių gali atvykti į Jung. Valstybes kasmet.

Ir įsteigia vienodas naturalizacijos taisykles.

Teisė lieti pinigų priklauso Kongresui. Turi galę įsakyti atspausdinti popierinių pinigų. Nustato saiką — bušelio, kvartos ir puskvortės.

Kongresas turi milžinišką galę apsaugoti tautą. Kongresas gali paskelbti karą, ir praveisti taisykles sutvarkymui žemės ir jūrų pulkų.

Gali duoti prezidentui galę nusavinti geležinkelius, laivų - statybą, ir kitas industrijas, ar sutvarkyti tautišką maisto aprūpinimą.

Apart to visko, Kongresas dar gali įsteigti pastus ir pašto kelius.

Globoti mokslo ir naujingosios dailės progresą, skiriam tam tikram laikui autorių ir išradėjų išimtinąs teises jų raštams ir išradimams.

Nusprendžia skaitlių teisėjų Aukščiausiojo Teismo ir įsteigia žemesnius federalius teismus.

Išsprendžia įsileidimą naujų valstybių į Uniją ir leidžia visus District of Columbia įstatymus.

Abelnai kalbant, abiejų būtai turi lygias teises į įstatymus. Yra keli išskirimai. Pav., visi sumanymai uždėti taksus turi prasidėti Atstovų Bute. Vientik tas Būtas gali kaltinti federalius viršininkus ir imti žingsnius prieš juos. Jeigu kandidatai ir prezidentus turi lygų skaičių balsų, tai Atstovų Būtas turi teisę balsuoti už vieną iš trijų kandidatų, kurie turi aukščiausią skaičių balsų elektoriškoje kolegijoje, ir išrenka Prezidentą.

Be to, kada prezidentas paskiria kabineto narius, Aukščiausiojo Teismo teisėjus, ir kaikiurius kitus valdininkus, vientik Senat gali užgirti ar atmesti pasiūlytus valdininkus.

Padarytas sutartis su svetimomis šalimis, tik Senatas gali užgirti ar atmesti pasiūlytus valdininkus.

Kada Jung. Valstybių Namų Būto civilis atstovas apkaltintas, Senatas veikia kaip teismas ir gali jį išteisinti ar jeigu apkaltintas, tai gali prašinti 2/3 balsų.

Prezidentas negali paleisti Kongresą, kaip daroma Europos šalyse, Kongresas yra pilnai nepriklausomas Federalei valdžiai. Tiesa, kad prezidentas gali ant biliaus uždėti "veto", bet pavidimas pacio sumanymo vėl abiejuose namuose 2/3 balsų priima bilijų be prezidento užgyrimo.

SPECIAL SAVING!

RCA Victor

ELECTRIC TUNING RADIO

Plus \$25.95 Value, in Victor Records and RCA Victrola Attachment!

A \$110.95 VALUE FOR ONLY \$99.95

REVIEW

WHAT YOU GET:
RCA Victor Electric Tuning Radio, \$89.00
Victrola Attachment, \$25.95
Victrola Records, \$5.00
Total Value \$110.95
Your Price \$99.95

YOU SAVE \$11.00

VICTROLA ATTACHMENT
Plays Victor Records through Radio!
RCA Victrola Attachment connects to any modern AC set (in the new 1938 RCA Victor Radio it's done by means of the Victrola Attachment "Plug-in")... Plays records with full tone and volume of radio A... Can be opened from armchair. Let's you hear the music you want, when you want it, on Victor Records.
The Victrola Button on your 1938 RCA Victor instantly turns on the RCA Victrola Attachment.

NOW GET double home entertainment... radio and Victor Records... for only a little more than you'd have to pay for the radio alone!
Here's a radio to delight you in every way! Modern Console Grand Cabinet! Electric Tuning! Marvelous tone! The world's greatest artists are on Victor Records... and this great RCA Victor Radio and Victrola Attachment make their music available to you at all times! Take advantage of this combination offer today: RCA Victor Radio 97KG, with Victrola Attachment, \$99.00 worth of Victor Records of your choice, subscription to the Victor Record Review and membership in new Victor Record Society — at a saving of \$11.00. Low down payment, easy terms.

ALL THESE FEATURES!
• Improved Electric Tuning for 6 stations
• Handsome Console Grand Cabinet of Modern Design
• Magic Eye
• RCA Victor Metal Tubes
• Victrola Button
• "Plug-in" for Victrola Attachment
• 3-Band Straight-Line Dial
• Large Dynamic Speaker

For finer radio performance... RCA Victor Radio Tubes

Isigykite RCA Victor Radio

RCA Victor turi automatinį tuning. Jau nereikia ranka sukinėti ir ieškoti stočių — tik paspausk guzikėlį ir stotis yra. RCA Victor atsižymi nepaprastu tono švelnumu, malonumu ir radio išvaizda elegantiškumu. Pirm negu pirksti radio, ateik į mūsų krautuvę ir pažiūrėk RCA Victor Radio ir pats įsitikinsi, kad RCA Victor yra vienas geriausių.

RCA Victor turi vėliausios mados visokius įrengimus, kurie labai patobulina radio balsą. Isigyk šį radio ir tikrai pasidžiaugsi.

Union Electrical Supply Co. Inc.,
92 High Street Boston, Mass.
Samuel Kaufman, Prezidentas ir Kasininkas
Telefonas LIBerty 2337

LOW DOWN PAYMENT... LIBERAL TRADE-IN!

Didž. Britanijos Imperijos, Ir Jos Dominijų Paroda Glasgow'e, Škotijoje

(Tęsinys)
TAKOS PAVILJONAS

Toliau einant įdomus yra Peace Pavilion (Taikos Paviljonas). Svarbiausias jo eksponatas, yra gražus Tautų Sąjungos Rūmų, Genevoje, Šveicarijoje, modelis. Šis paviljonas, įvairiais savo piešybos eksponatais, puikiai atvaizduoja kiekvieną

pasiūlytus valdininkus. Padarytas sutartis su svetimomis šalimis, tik Senatas gali užgirti ar atmesti pasiūlytus valdininkus.

Kada Jung. Valstybių Namų Būto civilis atstovas apkaltintas, Senatas veikia kaip teismas ir gali jį išteisinti ar jeigu apkaltintas, tai gali prašinti 2/3 balsų.

Prezidentas negali paleisti Kongresą, kaip daroma Europos šalyse, Kongresas yra pilnai nepriklausomas Federalei valdžiai. Tiesa, kad prezidentas gali ant biliaus uždėti "veto", bet pavidimas pacio sumanymo vėl abiejuose namuose 2/3 balsų priima bilijų be prezidento užgyrimo.

FLIS British Colonial Avenue (Di-

džiosios Britanijos kolonijalis kelias), ypatingai nakties laiku, — tai jau atrodo tiesiog nuostabus dalykas. Mat ta Avenue, eina kaip ilgą ir siaurą tvenkinį, kurio vandeny sudėta tūkstančiai kristalinių įvairių spalvų elektros lempų, kurios naktį užžybs, visos iš karto esti uždegamos. Visais tvenkinio pakraščiais, vienas palei antrą sustatyti fontanai, iš kurių vanduo šauna apie 30 pėdų aukštyn ir paskiau krinta tvenkinio vidun, ir nuo daugybės kristalinių elektros lempų, — atrodo, kad visas tvenkinys esąs ir iš fontanų tryškąs vanduo, — įvairių spalvų šviesų liepsnomis dega!...

Dar kas įdomiau, kad ta vandens esanti įvairiaspalvė elektros šviesa, nuolatiniai ta pati nestovi, bet kartas nuo karto automatiškai mainosi. Tas sudaro tiesiog pasakišką kokią tai slauto, užburto pasaulio grožio vaizdą! Daugumas žmonių sako, kad tokio nuostabiai gražaus mechaninio — žmogaus ranka padaryto vaizdo, niekur savo gyvenime nebėra matę!... Apie visą tą pasakišką, — galima sakyti — vandenį, bet įvairiaspalvių elektros šviesų tvenkinį, nakties laike (mat paroda pastaruoju laikui tris vakarus į savaitę, teuzdaroma tik išmušus laikrodžiui 12 val. nakties!) žmonės tam tikrosna kėdėna susėdę, sėdi, žiūri ir stebisi, nęgalėdami vaizdo gražumu atsigeręti!

dasi atskirų Didž. Britanijos Imperijos Dominijų arba kolonijų paviljonai, būtent: Airijos, Australijos, Kanados, Naujosios Zelandijos, Rytinės Afrikos, Vakarinės Afrikos Kolonijų, Pietinės Afrikos Unijos, Šiaurinės Airijos (Ulsterio), Britų Imperialės Unijos, Maltos, Indijos, Burmos, Ceylono ir kiti. Prie šių, dar randasi North Industry of Scotland (Šiaurinės Škotijos Industrijos), City of Glasgow Post Office (Glasgow Miesto Pašto), Gumos, Miškų, Agrikultūros ir Zuvininkystės paviljonai. Apie šių visų, ypatingai kolonijų paviljonų turtingumą, įdomumą ir įvairumą, — sunku yra suprasti ir įsivaizduoti! Tik apie juos visus noro ir trumpai paminėti, — jau nebėra galimybės, nes per daug vietos laikrašty užimtų.

CHEMIJOS PAVILJONAS

Pavilion of Chemistry (Chemijos Paviljonas), tarpe įvairių kitų eksponatų, netikėtai pastebėjau tam tikroje kristalinėje tankutėje, įleistą vieną sūrus Atlantiko vandens lašelį, padėtą po specialiu mikroskopu (padidinantis stiklas!). Perskaitęs paaiškinimą, pasitaisiau mikroskopą ir pridėjau prie mažiutėlės jo liunetos (veidrodėlio) savo akį. Pradedu žiūrėti. Oi, Viešpatie, Tu mano! Koks didelis buvo mano nusistebėjimas, kai visą tą vandens lašelį, pamačiau įvairių įvairiausių vandeninių gyvūnėlių, kurių jokia, nors ir geriausia žmogaus akis, nieku būdu negali matyti, pripildytą krutanti knibždanti! Vieni tų gyvūnėlių yra ilgi; antri trumpi; treči stori; ketvirti ploni; penkti apvali ir tt. ir tt. Vieni jų tiesioginiai po vandenį plaukioja; antri tik šokinėja; treči vietoje būdami, įvairiai raitosi; ketvirti vos matomai monoloniškai juda ir tt. Vieni iš jų antriems yra kiek panašūs: Tačiau kiti, — baisiai vieni nuo antrų, savo mažyčių kūnelių sudėjime, yra skirtingi! Tai yra mažasis, — mūsų akimis nematomas pasaulis! Tai matant, ūmai norėtusi sušukti: — "Viešpatie! — Kaip begaliniai esi galingas ir nuostabūs Tavo darbai, didžiulė pasaulio gamta; tačiau dar esi galingesnis ir nuostabesnis Tavo darbai, mažame, — nematomaime pasauly, kurs irgi yra Tavo rankų ir išminties darbas!...

Užbaigus apie paviljonus, dar prisieina priminti ir kai kurias kitas parodos įvairybės ar įdomybes. Taip, pavyzdžiui, Amusement Park (Nuostabų Parkas!), kuriame randasi didžiulios įvairenybės, kaip, tai, po aukštus kalnus bėgiojantieji su pasazeriais traukiniais, žmonės skraidyti raketos, šturplingas Indijos Swaraj Macharaja (Laisvės kunigaikštis) teatras, paslaptingi indusų Fakirai (Būrtininkai), įvairių spalvų

vandenpuoliai, garsusis Niagarą Fall's Zambesi upės vandenpuolis ir tt. Čia visa turi daugiau panašumo ne parodai, o tik kaž kokiām keistam cirkui ar teatrui.

Parodon įėjimo bilietas kainuoja 1 šilingą. Nuo 5 d. gegužės (parodos atidarymo dienos), iki 21 d. rugsėjo, parodą viso aplankė 9,427,842 žmonės. Apskaičiuojama, kad iki pabaigai, parodos lankytojų skaitlius bus pasiekęs 12,000,000, nes ne tik iš visos Didž. Britanijos, bet ir iš kitų įvairių kraštų įvairaus didumo žmonių būriai, skaitlingai kiekvieną dieną parodą lanko.

J. Butkevicius.

(Pabaiga)

Profesionalai, būtinai, pramontikai, kurie skelbia "Darbininkas" tikrai verti skaitytojų paramos.

Juozas Kasinskis
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

Lietuvių Kalbos
GRAMATIKA
SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS
Parasė
Kun. Dr. Jonas Starkus
Marianopolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausa. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklingumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėlyje taikinta mokslo einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kitiavimu ir balsų ilgumu būtų pažymėtas ištartinimas. Žodžių, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą, ypač tinkamas lietuvių papijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu \$1.15).

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway So. Boston, Mass.

BATCHELDER WHITTEMORE COAL CO.

We Recommend and Guarantee

NEW ENGLAND COKE

THE FUEL FOR Modern HOMES

834 MASS AVE.
BOSTON
Hig 1920

108 Dorchester Ave.
So. Boston, Mass.
Tel. 1830 SOUTH Boston.

Zinios Iš Lietuvos

Lietuva Pasigamins Pakankamai Cukraus

Kylant krašto ekonominei gerovei, kyla ir cukraus suvartojimas, nes žmonės gali geriau maitintis. Šiomet cukraus suvartojimas pakilo net 25 procentais. Kilo klausimas apie trečio cukraus fabriko statybą, nes bijoma, kad esami tie Mariampole ir ties Kuršėnais cukraus fabrikai nepagamins tiek cukraus kiek jo suvartojama. Tačiau apskaičiuota, kad ateinančioms metams dar pakaks savo cukraus, nes yra jo dar didoka atsarga. O jeigu po poros metų kelių tūkstančių maišų ir trūktų, tai dėl to neverta trečiąją fabriką dėti didesnius pinigus. Tokiu būdu trečio fabriko statyma atidedama dviems - trimis metais, kol žymiau pakils cukraus suvartojimas.

Šiomet cukriniai runkeliai užaugo šiek tiek menkesni ir jų cukringumas menkesnis. Jau pradėtas cukrinių runkelių kasimas ir jų į fabrikus suvežimas. Rugsėjo mėnesio pabaigoje prasidės cukraus gamimas.

Per vasarą abudu fabrikai atremontuoti ir pasiruošta naujam darbo sezonui. Fabrikai dirba tiksliai apie tris mėnesius. Ilgiau darbą tęsti negalima, nes

sugestų runkeliai.

Iki šiol fabrikai gamino tiksliai smulkų cukrų, o gabalinis cukrus buvo įvežamas iš užsienio. Šiomet Pavenčio fabrike (ties Kuršėnais) padaryti įrengimai ir gabalinio cukraus gamybai. Todėl jau ateinančiais metais neteko įsivežti nė gabalinio cukraus.

Lietuvoje Gerokai Didesnis Derlius

Dabar Lietuvoje vyksta naujo derliaus kūlimas. Visur užia motorinės kulkšosios mašinos, ruošiamos talkos, su pabaigtuvėmis, su išgėrimais bei dainomis. Smagu ūkininkui, kai jis suima gerus savo prakitutuoto darbo vaisius. O šiemet grūdų ir pašarų derlius, gerokai didesnis negu buvo pernai.

Lietuvos Bankas įvairiais būdais seka ir tiria krašto ekonominį gyvenimą. "Anko korespondentų iš įvairių vietų pranešimai rodo, kad šiemet visą grūdų derlių bus didesnis ir grūdai geresni. Rugių derlius būsiąs didesnis apie 5 procentus, kviečių net 40 procentų, miežių 19 proc., žirnių javų 32 procentai, avių 22 procentai, ir sėmenų 6 procentai.

Iš visų javų būsią prikulta apie 32.000.000 centnerių. Tsb.

Paminklas Pirmiesiems Žuvusiems Lietuvos Savanoriams

Kaune, Karo Muziejaus sodelyje, ties Nežinomojo Kareivio kapu, rugsėjo 7 d. pašventinti ir atidaryti du kuklūs paminklai pirmiesiems žuvusiems savanoriams kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Paminklai — skulptūros vaizduoja pirmąjį žuvusį kareivį Povilą Lukšį ir pirmąjį karininką Antaną Juozapavičių.

Antanas Juozapavičius yra kilęs iš Biržų apskrities. 1915 metais jis buvo paimtas į rusų kariuomenę, tuojau stojo į karo mokyklą Maskvoje ir joje gavo karininko laipsnį. Kilus Rusijoje revoliucijai, 1917 metais A. Juozapavičius buvo uolus ir gabus

lietuviškų kariškų dalių organizatorius. Jis važinėjo su rusų kariuomenės dalimis, ruošė lietuvių karių sudirinkimus, rūpinosi jų išskyrimu į atskiras lietuviškas dalis. Nors tada dar nebuvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybės, bet karininkas A. Juozapavičius jautria lietuviška širdimi nujautė, kad artinasi Lietuvos išsilaisvinimo valanda ir kad Laisvę teks ginklu ginti.

1918 metais A. Juozapavičius grįžta į dar vokiečių okupuotą Lietuvą ir tuojau stojo į valstybės apsaugos darbą. Tų metų rudenį, susikūrus pirmajam Lietuvos vyriausybei, jis buvo paskirtas krašto apsaugos

Kun. Dr. Juozas Tumas Vaižgantas, vienas iš žymiausių Lietuvos rašytojų ir veikėjų. Nuo jo mirties š. m. balandžio 29 d. sukako penkeri metai.

ministerio adjutantu. Nereliui savanorių, P. Lukšys kelis kartus dalyvavo mūšiuose su raudonarmiečių žvalgybomis. 1919 metų sausio 8 dieną P. Lukšys žuvo Taučiūnų kaimo laukuose, ties Kėdainiais. Čia įvyko susirėmimas su 100 žmonių raudonarmiečių žvalgyba, o P. Lukšys teturėjo vis tiksliai pasitraukti, bet čia pat krito pirmasis Lietuvos kariuomenės kareivis savanoris Povilas Lukšys. Jo žuvimo vietoje pastatytas gražus paminklas. P. Lukšys palaidotas Kėdainių kapinėse.

Taigi, dabar, pirmąjį žuvusiam už Nepriklausomybę karininkui Antanui Juozapavičiui ir pirmajam žuvusiam kareiviui Povilui Lukšiui dar pastatyti paminklai ir Karo Muziejuje. Tsb.

Liudvinavas

PASTATĖ MIRUSIAM KLEBONUI PAMINKLĄ

Buvusiam Liudvinavo parapijos klebonui, a. a. Jonui Puodžiūnui, kuris Liudvinavo parapija gražiai tvarkė net 24 metus, artimieji ant jo kapo, šventoriuje pastatė gražų paminklą, kuris jau ir pašventintas.

Suv. Kalvarija

— Kalvarijos dvare rugių derlius geras. Iškilus buvo gautas 17 grūdai. Dėl to daugelis apylinkių ūkininkų perka iš dvaro rugius sėklai.

Lietuvos Gyvulininkystės Skaiciuose

Paskutinieji statistikos duomenys rodo, kiek dabar yra kokių gyvulių ir paukščių ir kiek jų buvo pernai. Taip, tie skaičiai rodo, kad buvo

	1937 m.	1938 m.
Arklių	549.700	549.620
galvijų	1.1163	1.164.130
kiaulių	1.183.530	1.186.610
avių	1.288.500	1.241.170
vištų	2.229.880	2.240.070
žąsų	852.960	891.340

Kaip matome, pernai ir šiemet gyvulių ir paukščių skaičiai visai mažai yra pasikeitę. Iš to galima daryti išvadą, kad Lietuvos ūkininkai jau turi pakankamą gyvulių ir paukščių skaičių, ir matyti, neturi tam sąlygų ir reikalo tą skaičių didinti. Tsb.

Panaikinta Pilietybės Priemimo Komisija

Kaunas — Pagal veikiančią laikiną pilietybės įstatymą pilietybę suteikia vidaus reikalų ministras, susitaręs su teisingumo ministru. Tačiau, kaip patariamasis organas, veikė ir atskira — pilietybės priemimo komisija, kuria sudarė du Vidaus Reikalų Ministerijos ir du Teisingumo Ministerijos atstovai. Komisijos pirmininku buvo vidaus reikalų viceministras B. Giedraitis, o nariais teisingumo viceministras A. Drevinskis, Administracijos Departamento direktorius A. Survila ir

Apeliacinių Rūmų prokuroro padėjėjas Nutautas. Dabar ši komisija, Ministrų Tarybos nutarimu, panaikinta. Klausimą tiesiog spręs vidaus reikalų ministras su teisingumo ministru, kaip įstatyme numatyta.

Lietuva Pripažino Italijos Imperiją

Atsimename, kad Italijos — Abesinijos karo metu Tautų Sąjunga paskelbė Italijai ekonomines sankcijas ir stengėsi visaip trukdyti Etiopijos (Abesinijos) užkariavimą. Tačiau italų jėga ir ryžtumas paėmė viršų: jie užkariavo seną etiopų imperiją. Italų karalius priėmė ir Etiopijos imperatoriaus titulą. Tada buvo stengtasi daryti Italijos spaudimą, nepripažįstant jai Etiopijos užkariavimą.

Tačiau šių metų pavasarį Tautų Sąjunga nusprendė, kad Etiopijos užkariavimas kiekvienos valstybės nuožiūrai. Daugelis Europos valstybių tokį pripažinimą jau padarė anksčiau. Rugsėjo 7 dieną Lietuvos Respublikos Prezidentas priėmė naujo Italijos nepaprasto pasiuntinio ir įgalioto ministerio skiriamuosius raštus. Naujasis italų ministeris prisistatė ir buvo priimtas, jau kaip Italijos karaliaus ir Etiopijos imperatoriaus pasiuntinys. O todėl laikoma, kad tuo būdu Lietuva pripažino Italijos imperiją, kitaip sakant, pripažino Etiopijos užkariavimą.

Panevėžys

DIDELIS GAISRAS

Krekenavos miestelyje, rugsėjo mėn. 10 d., sugedė Alekso Žuko trobesiai, tuo se pačiuose namuose buvęs vieno nuriebimo punktas ir Krekenavos šaulių ugniagesių motoras, gesinimo žarnos ir kiti gesinimo irankiai. Nuostoliai dideli. Trobesiai buvo apdrausti.

MALDAKNYGĖS

ANGELAS SARGAS, tinkama vaikams, mažo formato, 127 pusl., 30c.	
DIEVAS SU TAVIM, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 192 pusl., 35c.	
GARBĖ DIEVUI, juodi, tikro kolenkoro viršeliai, 384 pusl., 65c.	
JEŽAU, PAS MANE ATEIKI, specialė vaikams maldaknygė, tinkama prie Pirmos šv. Komunijos, tikro kolenkoro viršeliai, mišių maldos iliustruotos paveikslais, pazuksuoti kraštai, 254 pusl., 40c.	
JEŽAU, PAS MANE ATEIKI, juodi, tikros odos ir lankstūs viršeliai; apvalūs kampai	\$1.25
MALDAKNYGĖ, juodi drabužiniai apdarai, 255 pusl., 65c.	
MALDŲ RINKINĖLIS, juodi, odos imitacijos apdarai	75c.
MALDŲ RINKINĖLIS, juodi tikros odos minkšti apdarai	\$1.50
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai	90c.
MALDŲ RINKINĖLIS, balti celuloidiniai viršeliai su kabike	\$1.50
PULKIM ANT KELIŲ, juodi tikros odos apdarai, 555 pusl., \$2.50	
ŠVENTAS DIEVE, didelėmis raidėmis, tikros odos apdarai, kraštai gausiai auksuoti tikru auksu, 565 pusl., \$3.00	
SVEIKA MARIJA, juodi tikro kolenkoro viršeliai, raudoni kraštai, 384 pusl., 65c.	
VYRAI BROLIAI, specialė vyrų maldaknygė, parinktos gražiausios maldos, šilkinė labai plona popiera, juodi kolenkoro viršeliai	\$1.30
VYRAI BROLIAI, tikros odos apdarai, apvalūs kampai, tikru auksu auksuoti kraštai, 632 pusl., \$2.50	

DIDELIEMS RAIDĖMIS MALDAKNYGĖ

ŠVENTAS DIEVE

"Šventas Dieve", — knygos formatas 5x 3½ colių, storumo colis. Juodi, tikros odos viršeliai; auksuoti kraštai.

Joje yra 9 litanių ir įvairiausių maldų.

Kaina \$3.00

Kad parodyti kokios raidės didumo yra, čia talpiname šios maldaknygės raidžių nuotrauką "Stovi motina verkdamas".

Stovi motina verkdamas, Ant to kryžiaus regėdama Sūnų savo prikalta. O kaip širdis jos skaudėjo, Kada mirštantį regėjo Sūnų savo brangiausią. Kursai, žmogau, neraudotum,

Užsakymus prašome siųsti:

DARBININKAS

366 West Broadway,

So. Boston, Mass.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271